8554 AA
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo | Cena 300 lir | Leto XXXVI. Št. 56 (10.576) | TRST, sobota, 8. marca 1980

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

V ODGOVORU NA INTERPELACIJE O «AFERI EVANGELISTI-CALTAGIRONE»

COSSIGA ZAGOVARJA ZAKONITOST «POKLONOV» ZASEBNIKOV STRUJAM IN KANDIDATOM STRANK

Po njegovem zakon o javnem finansiranju ne izključuje drugih prispevkov, ki so celo neobdavčljivi - Stranke levice nezadovoljne s stališči predsednika vlade

RIM — Vlada je včeraj odgovorila na 8 parlamentarnih vprašanj in 11 interpelacij, ki so jih predložile stranke o «primeru Evangelisti». Kot je znano, se je demokrščanski veljak, najožji sodelavec Andreottija, odpovedal pred dnevi mestu ministra za trgovinsko mornarico, po intervjuju dnevnika «La repubblica», v katerem je priznal, da je prejemal denar od bratov Caltagirone.

Ministrski predsednik Cossiga je govoril skoraj dve uri, pri čemer je v bistvu zagovarjal bivšega ministra in obširno razvijal misli o finansiranju strank. Cossiga je predvsem zatrjeval, da zakon, ki je uvedel javno finansiranje ne izključuje zakonitosti vsakršne druge oblike zasebnega prispevanja posameznim političnim skupinam, posameznim kandidatom in notranjim strujam v strankah.

Ministrski predsednik je uvodoma pohvalil odločitev Franca Evangelistija, da zapusti mesto ministra za trgovinsko mornarico, nakar je povzel potek dogodka, v katerega se je vpletel in zatrdil, da «o politični in osebni zadevi poslanca Evangelistija» nima niti dolžnosti niti pravice reči kaj več. Nadaljeval pa je s splošnejšimi argumentacijami: o tem, kdo je pristojen za nadzorovanje strankinih obračunov in kako naj bi se to izvedlo, o pravnih vprašanjih, ki bi jih postavljale morebitne bilančne potvorbe.

Juridični ton je še okrepil, ko je obravnaval zakonitost zasebnih finančnih prispevkov. «Kar zadeva prispevke v prid posameznih kandidatov, v našem pravnem redu ni posebnih norm», zatrjuje predsednik vlade. Vsak politik ima torej pravico, da sprejema «darove» od kogarkoli. Strankarskih struj pa «ni mogoče opredeliti kot politično-organizacijskih razčlemb v strankah, v pravnem smislu, ki ga vsebuje čl. 7 zakona o finansiranju strank.» Nakar Cossiga sklepa, da «strankarskim strujam ni mogoče aplicirati določil zakona z dne 2. maja 1974, št. 195, lahko črpajo sredstva kjer hočejo in morejo.»

Glede tistega, kar imenuje «poklone», pa Cossiga pravi: ker gre za prenos kapitala in ne za ustvarjanje dohodka, niso samo zakoniti, ampak tudi prosti vsakega davka na dohodke. Kdor prejema denar ni torej po zakonu dolžan niti plačati davkov. Kaj pa «darovalci»? Tu se je ministrski predsednik spustil v dolgo razglabljanje, katerega sklepna misel je, da «vlada meni, da je treba to snov urediti posebej, s specifičnimi normami.» Poseg predsednika vlade so zaključili podrobna analiza afere Caltagirone, vnet zagovor italijanskega bančnega ustroja ter sklepni poziv glede nujnosti moralnega obnašanja.

V replikah je vsa levica (in MSI) izrazila nezadovoljstvo nad odgovori, ki jih je prejela od Cossige.

RIM — V zdravici ob slavnostni večerji, ki jo je priredil tanzanijskemu predsedniku Njerereju, je izrazil predsednik republike Pertini zaskrbljenost nad razširjanjem spopadov in poskusi vračanja k logiki vplivnih afer v Afriki, v nasprotju z izbiro neuvrščenosti in regionalne enotnosti, ki jo je postavila kot temelj svojega razvoja.

Craxi in Spadolini soglasna

RIM — Tajnik socialistične stranke Bettino Craxi je včeraj začel z vrsto pogovorov z drugimi levičarskimi in laičnimi strankami, da bi proučili politični položaj, ki je nastal po demokristjanskem kongresu in po izvolitvi političnega tajnika in predsednika krščanske demokracije. Najprej se je sestal s komunističnim sekretarjem Berlinguerjem in pogovor med obema ni prinesel nobenih novosti, vsaj če sodimo po uradnih izjavah obeh.

Glede svojega sestanka s komunističnim tajnikom je Craxi povedal, da mu je izrazil svojo odločenost, da premakne iz zastoja sedanji politični položaj v državi, še zlasti kar zadeva popolno ohromelost vladne dejavnosti, ki vsekakor ne ustreza potrebam Italije. Zato je treba po njegovem mnenju najti tako rešitev, ki bi vladi zagotovila večje zaupanje in večjo stabilnost. Sedanja vlada nima večine, je nadaljeval Craxi in potem ko so ji socialisti praktično odvzeli posredno podporo, nima najmanjšega izgleda za nadaljnji obstoj.

Berlinguer o pogovorih s socialističnim tajnikom ni dal nobene nove izjave, temveč je poudaril, da je stališče komunistov glede vlade, vladne krize in njene morebitne rešitve zelo jasno: komunistična partija zagovarja vlado narodne enotnosti, v kateri bi komunisti bili neposredno soudeleženi. Vsaka druga rešitev bi imela kot nujno posledico dejstvo, da bodo komunisti vztrajali v opoziciji.

Popoldne je bilo na vrsti srečanje med Craxijem in Spadolinijem. «Iz poglobljene proučitve trenutnega političnega položaja izhaja, da PSI in PRI bistveno soglašata glede ocene in stališč,» sta ob koncu dejala oba tajnika. Craxi in Spadolini sta oba izrazila svoje nasprotovanje do vladne krize, ki ne bi imela že vnaprej določene rešitve. Kar zadeva politiko narodne solidarnosti pa je Craxi bil mnenja, da bo slednja ostala le na papirju, če ne bo nihče storil nič, da bi jo konkretno obnovil.

Prihodnji teden se bo Craxi sestal s tajniki drugih demokratičnih strank in bo nato sklical centralni komite. Spadolini se bo sestal z novim demokristjanskim tajnikom Piccolijem, s katerim je prav včeraj imel daljši telefonski pogovor. Tako Craxi kot Spadolini sta dejala, da si marsikdo prizadeva, da bi oblikoval novo vodstvo države, ki bi ji lahko zagotovilo trajnejšo in uglednejšo vlado od sedanje.

TISKOVNA KONFERENCA GLASNIKA ZVEZNEGA SEKRETARIATA ZA ZUNANJE ZADEVE V BEOGRADU

Možnost sklicanja konference neuvrščenih o sedanjih perečih mednarodnih vprašanjih

O tem se je Josip Vrhovec razgovarjal med svojim nedavnim obiskom v Indiji in Bangladešu - Rešitev srednjevzhodne krize možna le z vzpostavitvijo neodvisnega in neuvrščenega Afganistana - Ocena poslanice Brežnjeva

BEOGRAD — V zveznem sekretariatu za zunanje zadeve je bila včeraj tiskovna konferenca, na kateri je na vprašanja novinarjev odgovarjal Mirko Kalezić. V zvezi z nedavno deklaracijo iraškega predsednika Huseina, ki se nanaša na položaj na območju Bližnjega vzhoda in na območju Zaliva, katere cilj je zavrnitev vsake tuje navzočnosti v arabskem svetu, je uradni predstavnik zveznega sekretariata povedal, da Jugoslavija meni, da je ta deklaracija konstruktivna in da hkrati daje pomembne pobude, pa tudi delež k uresničevanju sklepov sestanka arabskih držav na vrhu v Bagdadu. Jugoslavija meni, da je ta pobuda prišla v pravem času, po znanih dogodkih v tem delu Azije, zaostrovanju položaja in krepitvi tekmovanja velikih sil, kar vse ogroža varnost in neodvisnost držav tega območja. Prepričani so, da opozorila deklaracije na načela neuvrščene politike veliko pomenijo za krepitev arabske solidarnosti, kot tudi za uveljavitev neuvrščene politike v mednarodnih odnosih sploh.

Na vprašanje novinarjev, če lahko kaj več poveo poslanici, ki jo je sovjetski državni in partijski voditelj Brežnjev poslal predsedniku republike Josipu Brozu Titu, je Kalezić odgovoril: «Omenjena poslanica je odgovor na poslanico predsednika Tita, ki jo je poslal februarja letos. Kot smo že sporočili, je predsednik Brežnjev podal sovjetska stališča do perečih mednarodnih vprašanj, ki so bila sprožena tudi v poslanici predsednika Tita. Predsednik Brežnjev je tudi izrazil najboljše želje za ozdravitev predsednika Tita».

Ko je odgovarjal na vprašanje, ali je bilo v poslanici kaj rečeno o odnosih med Jugoslavijo in SZ, je Kalezić dejal, da se je poslanica nanašala tudi na jugoslovansko-sovjetske odnose. V njej je bila potrjena pripravljenost SZ, da tudi v prihodnje razvija odnose in sodelovanje z Jugoslavijo, v skladu z načeli, ki so določeni v jugoslovansko-sovjetskih dokumentih. Kar zadeva Jugoslavijo je še dodal Kalezić, je bila vedno pripravljena na omenjenih temeljih razvijati prijateljstvo in vsestransko sodelovanje.

Kalezića so novinarji prosili, naj jih seznani s ciljem ministrskega sestanka Skupine 77 držav v razvoju, ki naj bi bil prihodnji teden v New Yorku. Dejal je, da je generalna skupščina OZN na 34. zasedanju sklenila, da se letos skliče posebno zasedanje svetovne organizacije, posvečeno razvoju mednarodnih ekonomskih odnosov. Cilj ministrskega sestanka, ki se bo začel 11. marca v New Yorku, je uskladiti izhodišča držav v razvoju za pogajanja na posebnem zasedanju. Ministri držav, članic Skupine 77, bodo obravnavali pomembne vidike ekonomskega sodelovanja med državami v razvoju. O tem srečanju je pričakovati zasedanje odbora OZN za novo mednarodno ekonomsko ureditev, kjer bodo države v razvoju, skupaj z razvitimi, usklajevale vprašanja mednarodnega ekonomskega sodelovanja. Ti pogovori naj bi premaknili z mrtve točke dialog med razvitimi in deželami v razvoju.

Kancler ZRN Helmut Schmidt je v nedavni zunanjepolitični razpravi v parlamentu izrazil sočutvovanje in spoštovanje do obolelega predsednika Tita ter opozoril tudi na vlogo Jugoslavije v mednarodnih odnosih. V zvezi s tem je Kalezić dejel, da visoko cenijo izjavo zveznega kanclerja, namenjeno jugoslovanskim narodom in njegovo spoštovanje osebnosti predsednika Tita, kot tudi njegov realizem ter spoštovanje neodvisnosti in mednarodne vloge Jugoslavije kot neuvrščene države.

Naslednje vprašanje je zadevalo obisk zveznega sekretarja za zunanje zadeve Josipa Vrhovca v Bangladešu in Indiji. Kalezić je odgovoril, da se med posvetovanji med neuvrščenimi državami o nujnosti, da se gibanje sreča oziroma sooči s sedanjim položajem odnosov v svetu, izražajo razne ideje, med njimi tudi možnost sklica ministrske konference neuvrščenih držav. Na tiskovni konferenci v Daki je zvezni sekretar pozitivno reagiral na zamisel o ministrski konferenci neuvrščenih držav. O tem se je pogovarjal tudi z indijskim zunanjem ministrom Raom v Delhiju. Takšno srečanje pa je seveda lahko le rezultat najvišjega soglasja vseh neuvrščenih držav. Kakor je znano, bo sicer redna ministrska konferenca prihodnje leto v New Delhiju.

Kalezić je nato podal jugoslovansko stališče v zvezi z dogodki v Afganistanu in dejal, da so prepričani, da je prava pot za rešitev krize vzpostavitev neodvisnega in neuvrščenega Afganistana.

Glede resolucije Varnostnega sveta, ki obsoja izraelsko prakso naseljevanja zasedenih ozemelj pa je dejal, da je izraz celotne mednarodne skupnosti in da je še enkrat potrdila tudi znana stališča neuvrščenih držav, da je zasedba arabskih ozemelj nezakonita ter v nasprotju z listino OZN ter ženevskimi konvencijami ter da niso sprejemljiva nikakršna izraelska opravičila za nadaljevanje okupacije in izvajanje nezakonitih ter nehumanih ukrepov.

Nato je odgovarjal na vprašanje o dveh izginulih jugoslovanskih državljanih, ki sta talca v rokah tako imenovane kurdistanske domoljubne zveze. Izrazil je zaskrbljenost in dodal, da še nimajo preverjenih podatkov o vzrokih njunega izginotja.

Ob koncu konference so se novinarji zanimali tudi za jugoslovansko vojaško ladjo «Split», ki so jo turški organi zadržali, ker je, kot so sporočili, hotela brez dovoljenja preploti Bospor. Povedal je, da je omenjena ladja, ki je bila zgrajena v sovjetskih ladjedelnicah, plula proti Jugoslaviji in da so pravočasno zaprosili za dovoljenje, da pluje skozi Bospor in Dardanele. Ladja je bila zadržana zaradi nesporazuma. (dd)

BEOGRAD — Predsednik ZIS Veselin Djuranović je poslal čestitko kanadskemu premieru Trudeauju ob izvolitvi za predsednika vlade. V čestitki je izrazil prepričanje, da se bo prijateljstvo in sodelovanje med Jugoslavijo in Kanado še naprej uspešno razvijalo in bogatilo v obojestransko korist ter v prid miru in sodelovanja na svetu. (dd)

LJUBLJANA — V Ljubljani, rojstnem kraju umrlega člana predsedstva zveze sindikatov Jugoslavije in CK ZK Jugoslavije Janeza Barboriča, je bila žalna seja predsedstva zveze sindikatov Jugoslavije in republiških sindikatov. Sejo je vodil predsednik jugoslovanskih sindikatov Mika Špiljak, o liku Janeza Barboriča pa je spregovoril predsednik slovenskih sindikatov Vinko Hafner. Spomnil je predvsem, da si je Janez Barborič pridobil izkušnje in oblikoval svoje poglede v proizvodni delavski sredini. (jp)

PRED DOKONČNIM RAZPLETOM IRANSKO-AMERIŠKE KRIZE?

GOTBZADEH: ŽE DANES PREDAJA TALCEV IRANSKEMU REVOLUCIONARNEMU SVETU

Islamski študenti ne bodo zapustili veleposlaništva - Sekretariat imama Homeinija se bo odslej bavil le z verskimi vprašanji

TEHERAN — V iranski prestolnici včeraj ni prišlo do najavljene premestitve talcev iz ameriškega veleposlaništva v kak drug kraj, kjer bi skrb zanje prevzel revolucionarni svet. Vendar bi se dalo po izjavah zunanjega ministra Sadeka Gotbzadeha sklepati, da se bo to zgodilo lahko še danes. Ameriški tiskovni agenciji AP je minister tudi potrdil, da osebno vodi posebno komisijo revolucionarnega sveta, ki bo odslej skrbela za talce, ki jih študentje že 125 dni zadržujejo v poslopju veleposlaništva. Komisija se je včeraj sestala, da bi proučila položaj, ki bo nastal pri prevzemu talcev od revolucionarnih študentov, več o tem pa Gotbzadeh pa ni hotel povedati.

Politični opazovalci so mnenja, da bo do predaje prišlo v kratkem, saj je Gotbzadeh prosil petčlansko preiskovalno komisijo OZN, naj počaka še nekaj dni v Teheranu. V intervjuju za londonsko televizijsko postajo BBC je iranski zunanji minister potrdil, da bodo mednarodni pravniki lahko obiskali talce takoj, ko bodo premeščeni iz ameriške ambasade.

Medtem pa je predstavnik študentov, ki se nahajajo že od 4. novembra lani v ameriški ambasadi, izjavil, da študentje ne nameravajo zapustiti zgradbe, ko bodo izpustili talce. V poslopju ostaja namreč še mnogo sledov o delovanju ameriške tajne službe za časa režima bivšega šaha Reze Pahlavija in študenti želijo predočiti te dokaze iranskemu narodu.

Pred zgradbo ameriške ambasade so bile včeraj manifestacije pristašev revolucionarnih študentov, ki so od njih zahtevali, naj ne prepustijo talcev revolucionarnemu svetu, ampak naj jih zadržujejo, dokler ne bodo izročili Reze Pahlavija iranskemu ljudstvu. Tudi študentje so znotraj zgradbe uprizorili manifestacijo, ki vsekakor ni bila napadalna, ampak je imela le simboličen pomen, s katerim so hoteli poudariti, da ne bodo opustili revolucionarnega boja.

Predaja talcev ni bila edina novost teh dni v Teheranu. Sekretariat imama Homeinija je namreč izdal sporočilo s katerim napoveduje, da bo odslej odločalo le o verskih vprašanjih in da ne bo več središče za kakršnokoli odločanje v zvezi z iransko republiko, kajti za politična vprašanja je pristojna le vlada.

Ta Homeinijev sklep brez dvoma utrjuje položaj iranskega predsednika Banisadra, ki je že zabeležil zmago s predajo ameriških talcev. Vendar ga je slednji preokret istočasno spravil tudi v zagato, saj ne bo mogel dolgo opravičiti zadrževanja talcev, ki je proti vsem mednarodnim pravilom. Z druge strani pa se bo težko zoperstavil protestu islamskih skrajnežev v primeru, da izpusti talce, ne da bi zahteval izpolnitev pogojev, ki so jih postavili študentje in jih je tudi sam delno potrdil. Med temi je zahteva po ameriški javni samokritiki, ki jo je Carter doslej jasno odklonil. Francoski dnevnik «Le monde» iz vsega tega sklepa, da se bo iransko-ameriška kriza dokončno rešila samo prihodnjega aprila, ko se bo prvič sestal novoizvoljeni parlament, ki ga bodo iranski državljani volili konec marca. (nf)

Kljub pomirjujočemu govoru ministra Gotbzadeha se v Teheranu nadaljujejo protiameriške demonstracije (Telefoto AP)

Atentat na sovjetski konzulat v Berlinu

BERLIN — Neko afganistansko odporniško gibanje je prevzelo odgovornost za bombni atentat, katerega tarča je bil sinoči sovjetski generalni konzulat v zahodnem Berlinu. Eksplozija bombe je hudo poškodovala poslopje, vendar na srečo ni bilo človeških žrtev. Po prvih ugotovitvah naj bi peklenski stroj podtaknili v stranišče.

Sovjetske zveze oblasti so takoj naslovile protest na ameriške, britanske in francoske oblasti ter zahtevale, naj čim prej odkrijejo storilce. SZ prav tako zahteva naj tri velesile poravnajo materialno škodo. Glasnik ameriške vojaške uprave je obžaloval atentat, katerega tarča je bil sovjetski konzulat.

SINOČI V RIMU

Atentat na tiskarno fašističnega dnevnika

Šest oseb ranjenih - Atentat bi lahko bil maščevanje za umor mladega levičarja Valeria Verbana

RIM — Dinamitni naboj je sinoči povzročil ogromno škodo v tiskarni glasila neofašistične stranke «Il secolo d'Italia» v Ul. Milano v Rimu. Pri eksploziji, do katere je prišlo okoli 19.40, je bilo šest oseb ranjenih, vendar je na srečo le neki tiskar utrpel hujše telesne poškodbe. Za atentat si je prevzela odgovornost skupina «Ronde territoriali antifasciste».

Okoli 19.30 je skupina mladeničev — niso še ugotovili, koliko jih je bilo — vstopila v dolgo garažo v Ul. Boschetto, ki je vzporedna z Ul. Milano. Na koncu garaže so vrata in zadaj majhno dvorišče. Od tam so atentatorji zagnali raketo skozi okno tiskarne «Cooperativa alternativa grafica», v kateri tiskajo neofašistični dnevnik in tudi nekatere druge publikacije. Tiskarna ni last MSI, ampak je stranka oziroma dnevnik z njo le podobno vezana za tiskanje časopisa.

Eksplozija je bila izredno silovita: slišati je bilo daleč naokoli. Uredniki dnevnika «Il secolo d'Italia» so takoj pritekli v tiskarno in nudili prvo pomoč ranjenim tiskarjem. Glavni urednik dnevnika pa je ogorčeno protestiral pri oblasteh in poudaril, da je že pred časom zahteval, naj zastražijo stranski vhod, skozi katerega so prišli atentatorji.

Atentat so obsodili vsi predstavniki oblasti, z rimskim županom Petrosellijem na čelu, ki je sporočil vest o eksploziji občinskemu svetu, ki je sinoči zasedal. Takoj nato je Petroselli prekinil sejo in odšel na kraj atentata.

Ranjenci so vsi uslužbenci tiskarne. Prepeljali so jih v bolnišnico, vendar je na srečo le eden težje ranjen.

Kot že rečeno, so si odgovornost za atentat prevzeli pripadniki skupine «Ronde territoriali antifasciste». Avtor običajnega anonimnega telefonskega poziva je dejal, da so se hoteli atentatorji s tem maščevati nad «umorom tovariša Valeria Verbana, ki so ga pred nedavnim fašisti umorili v njegovem stanovanju v nekem rimskem predmestju. Avtor telefonskega poziva je še dodal, da gre le za prvo tovrstno dejanje.

Zaradi atentata «Il secolo d'Italia» danes ni izšel. Škoda v tiskarni še niso ocenili, vsekakor pa je ogromna.

SPOROČILO ZDRAVNIŠKEGA KONZILIJA

Titovo zdravstveno stanje tudi včeraj brez sprememb

LJUBLJANA — **Zdravniški konzilij je včeraj sporočil, da se splošno zdravstveno stanje predsednika republike Josipa Broza Tita tudi včeraj ni bistveno spremenilo. Nadaljujejo z intenzivnim zdravljenjem.**

Do sem uradno poročilo. Republiški sekretar SRS za informacije Tone Vahen pa je, kot poroča italijanska tiskovna agencija ANSA, na včerajšnji običajni opoldanski tiskovni konferenci med drugim poudaril, da je predsednik Tito izredno močan in da pomeni zanj «imeti 80 let kot za koga drugega 60 let». Zdravniki, s katerimi so se novinarji srečali med obiskom kliničnega centra, pa niso hoteli ničesar dodati k uradnemu sporočilu.

Jugoslavija pozdravlja veliko volilno zmago ljudstva Zimbabveja

BEOGRAD — Uradni predstavnik zveznega sekretariata za zunanje zadeve je včeraj seznanil novinarje na redni tiskovni konferenci z izjavo ZIS v zvezi z volilno zmago ljudstva Zimbabveja. V izjavi je rečeno, da Jugoslavija pozdravlja veliko volilno zmago, s katero je ljudstvo Zimbabveja potrdilo plod dolgoletne herojske osvobodilne borbe.

ZIS je prav tako z velikim zadovoljstvom sprejel novico, da so mandat za sestavo prve nacionalne afriške vlade v Zimbabveju zaupali Robertu Mugabeju na temelju velike volilne večine, ki jo je dosegla njegova afriška nacionalna zveza Zimbabveja. Vse to vzbuja močno upanje, je nadalje rečeno v izjavi, da bo tudi ta sklepna etapa doseganja neodvisnosti in ustanavljanja prve neodvisne in suverene republike Zimbabve, minila v ozračju miru ter doslednega uresničevanja vseh določil londonskega sporazuma. (dd)

Namesto uvodnika za 8. marec, dan žensk

«Vse je res, zelo res, in še ni vse!» Tako je v svojem pismu «Sodišču 8. marec» pribila ena izmed tolikih žensk, ki je iskala zadoščenja v «pravici žensk», v njihovi solidarnosti ter razumevanju. Velike in male krivice, ki so se zgodile več tisočim žensk, ki so te krivice zaupale edinole «razsodišču žensk», niso namreč zganile kolesij uzakonjene pravice.

«Sodišče 8. marec» je torej tako že v prvem letu svojega obstoja popolnoma upravičilo nastanek te svojstvene ustanove. Pravne veljavnosti nima, vendar mu ženske veliko bolj zaupajo kot «roki pravice».

Kako to? Odgovor ni ravno težak: že nekatera zakonska določila sama so v odnosu ao ženske diskriminatorska, njihovo tolmačenje, ki mu večkrat botrujejo stari predsodki in mashilistična miselnost sodnikov, pa prepogosto potrjuje tezo, da je ženska enakopraven član italijanske družbe, vendar drugega razreda.

Vse to, poleg često zamolčanega gorja in prestanega trpljenja, izhaja iz tisočev pisem, ki so od lanskega marca prišla na naslov «Sodišče 8. marec» — Rim. Zgodbe, ki so jih iznesle ženske različnih starosti, prepričanj, stanov, so pretresljive, mogoče še najbolj tiste, ki so razkrile vsakdanjo usodo velikega števila žensk v današnjem času.

Tudi zato, da bi dokazale, da ne tvorijo ženskega zapostavljanja in nasilja nad ženskami samo v nebo kričeči dogodki, so članice razsodišča sklenile, da bodo prejeta pisma objavile. V dogovoru z ženskami, ki so poslale lastna pričevanja, je tako ob prvi obletnici «Sodišča 8. marec» izšla dokumentacija — knjiga «Njihova stvar» (Cosa loro), ki jo je izdal založnik Bulzoni.

«Osmi marec je naš dan in imena svojemu sodišču nismo izbrale naključno», so ob predstavitvi knjige izjavile urednice. «Vendar pa si takega odmeva med ženskami nismo nadejale. Nobena pa ni od nas zahtevala takojšnjih posegov, ni nas zamenjala z nekakšno rešilno postajo. Vse so želele, da bi nam čim jasneje predočile svoj položaj, brez olepšav ali izgovorov, vendar z vsemi potrebnimi podrobnostmi. Od nas pa so želele jasnosti v presoji in podpore v širokem pomenu besede.»

Seveda pa so prejeta pričevanja narekovala tudi nekaj stvarnih pobud: tako so «razsodnice» napotile nekatere ženske na razne ustanove, za katere še vedele niso, drugim pa poskrbele pravno zastopstvo za morebitne tožbe. Velika večina pisem pa tvori verodostojno gradivo za oris odkritega in skritega zapostavljanja žensk v današnji italijanski družbi, za prikaz očitne in talne pogojenosti, za žgoč opis velikih in drobnih krivic, ki še vedno težko prodrejo v javnost.

«Ženske so pravilno razumele naš poziv in pravzaprav smisel samega «Sodišča 8. marec». Izredno veliko število pisem pa nam daje upati, da ženska ne misli več pasivno prenašati tega, kar mnogi še vedno označujejo za njeno «naravno usodo», so še dejale ustanoviteljice razsodišča.

O čem so torej pisale ženske? O težavah, nesporazumih in krivicah iz domačega okolja, zaradi katerih so zaman iskale pomoči pri pristojnih organih; o dramatičnih stikih z nekaterimi javnimi ustanovami; o nerazumevanju in o brezbrižnosti širšega okolja do njihove usode.

Izbrali smo nekaj žalostno tipičnih primerov. Prvi priča o omalovaževanju ženske-delavke: mladi ženi so namreč že večkrat zavrnili prošnjo, da bi se kot mož vpisala v poseben seznam neposrednih obdelovalcev zemlje. Čeprav sta z možem oba lastnika zemljišča, lahko žena možu pri njegovem obdelovanju le «pomaga».

Drugi načenja vprašanje pridobitve italijanskega državljanstva: žena ga po možu lahko prevzame, mož po ženi ne. Vzrok za tokrat moškemu nenaklonjeno določilo gre seveda iskati v starem svetem prepričanju, da je večjega pomena in zato predominantna državna pripadnost moža. Vendar ima veljavni predpis negativne posledice tudi za ženo, kajti otroci iz takega zakona, kjer mož in žena nimata istega državljanstva, sledijo zakoniku moževe države.

Precej pereči in za žensko ponižujoči so prepogosto odnosi z zdravniki in z zdravstvenimi ustanovami. Najbolj boleče pride ta resnica do izraza ob za žensko izredno delikatnem trenutku — ob porodu. Tako je neki zdravnik (v pismu je seveda navedeno njegovo ime in tudi bolnišnice) «kaznoval» žensko, ki je zmotila njegov nočni spanec dežurnega zdravnika in ji brez kakršnekoli anestezije zašil rez. Poleg bolečin je s takim neodgovornim dejanjem povzročil tudi njeno kasnejšo sterilnost.

Veliko, če ne največ pisem, govori o možu-gospodarju. O možu, ki pretepa ženo in tudi otroke, če si jo drznijo braniti; o možu, ki pobere ženi vse premoženje in zaslužek; o možu in bratih, ki proglasijo žene ali sestre za neprisebne in se polasti jo ženinega ali sestrinega dela premoženja.

Podoba moških, ki jo dobimo iz takih pričevanj je seveda še najbolj klavrna. Posebno, če jo za okvir dodamo ponašanje in zadržanje njihovih «pomagačev»: stražnikov, ki ne verjamejo pripovedi žensk in večkrat kar sami pokličejo moža, pred katerim se je ženska zatekla na policijsko postajo; sodnikov, ki često raziskujejo razne morebitne prijave zelo površno; zdravnikov, za katere udarci, zaradi katerih se je treba zdraviti deset dni, sploh niso hudi; in končno sosedov in vseh tistih, ki tako imenovano družinsko čast vedno in povsod postavljajo na prvo mesto v lestvici vrednot in zato zavračajo kakršenkoli poseg, pa če je primer še tako hud.

Osmi marec je predvsem simbol boja žensk in njihovega gibanja za dosego resnične enakopravnosti in osvoboditve. Zato je objava takih pričevanj, ki dokazujejo kako globoko je se, zlasti v nepisanih zakonih, zakoreninjeno podcenjevanje ženske kot celovite osebe, po drugi strani pa izpričujejo odločenost žensk, da se taki «usodi» uprejo, prav na osmi marec dvojnega pomena. Tudi zato, ker rešitve iz svojega očasih brezupnega položaja ne iščejo samo zgolj v sebi, temveč v soočenju, v sodelovanju, v povezavi z vsemi ženskami.

BREDA PAHOR

DANES ZAČETEK XVI. POKRAJINSKEGA KONGRESA

Tržaška PSI in današnji politični trenutek v Trstu

Odgovori člana pokrajinskega tajništva stranke Pittonija na vprašanja Primorskega dnevnika

Danes popoldne se v krožku «G. Salvemini» začenja XVI. pokrajinski kongres Socialistične stranke Italije z uvodnim poročilom Arnalda Pittonija in z obrazložitvijo štirih predloženih resolucij. Kongres se bo nadaljeval in končal jutri z izvolitvijo novega pokrajinskega vodstva stranke. Na kongres so povabljeni predstavniki demokratičnih strank, sindikatov, ACLI in SKGZ. Člana pokrajinskega tajništva PSI, deželnega svetovalca in predsednika deželne komisije za izvajanje Osimskega sporazuma ter predsednika Sklada za Trst tovariša Arnalda Pittonija smo ob tej priložnosti zaprosili, da bi nam odgovoril na nekaj vprašanj. Naši prošnji je prijazno ustregel, za kar se mu lepo zahvaljujemo.

— P.D.: Pokrajinski kongres vaše stranke se odvija v času, ki postavlja pred politične sile velike odgovornosti in tudi zahteva od njih jasna stališča o ključnih vprašanjih Trsta, njegove sedanjosti in bodočnosti. Razumljivo je, da je v takem položaju politična učinkovitost stranke močno pogojena od njene notranje enotnosti. Vaša stranka se tokrat predstavlja na kongresu notranje deljena, kar se odraža tudi v štirih ločenih resolucijah, ki bodo predložene kongresu v razpravo. Kakšne rezultate pričakujete v tej situaciji od kongresu stališče PSI do Cecovinijevega občinskega odbora, konkretno v zvezi z glasovanjem o občinskem proračunu?

Arnaldo Pittoni

PITTONI: *Dejal sem že, da je negativna ocena Liste za Trst soglasna; logična posledica tega je, da bo PSI glasovala proti občinskemu proračunu. Vsi brez izjeme ocenjujemo prisotnost Liste za Trst v vodstvu mesta ne le kot škodljiv pojav na politični ravni, temveč tudi kot jalovo z izključno upravnega vidika. Lista na vodstvu občine ne dela nič ali pa dela škodo. Prišli smo do tega, da je celo tvegano trditi, da je (Lista) neposredni dedič — na upravni ravni — liberalnacionalistov. Ti so vsaj imeli neki svoj načrt, ki je bil sicer obsodbe vreden, ki pa se je odražal v ukrepih občinske uprave. Občinski odbor z županom, ki ga ni nikoli in ki je vedno okrog po Evropi, pa je najbolj konkretna predstava tega, kar bi lahko imenovali «poveličevanje neobstoječega»; če se govori z občinskimi odborniki se takoj razume, da ali ne znajo ničesar ali ne delajo nič ali pa so nezainteresirani: lep rezultat za odbor «tehnikov»!*

Ostaja pa — in to je zelo hudo — splošen političen problem, ki ga predstavlja Lista za Trst. Pred dvema letoma, ko so bile postavljene pred alternativo Cecovini ali Stopper, so tradicionalne stranke dale nezadosten odgovor, kar je povzročilo težke posledice za demokratično in družbeno življenje, ki jih danes vsi vidimo. Vreči Listo na proračunu pomeni nadoknaditi napako izpred dveh let in nakazati drugačno politiko tudi kar zadeva povezave oziroma zavezništva. Pri tem pa je vloga in torej odgovornost premo sorazmerna s težo posameznih demokratičnih skupin v občinskem svetu.

Napačno pa bi ravnali, če bi potem, ko bi vrgli Listo na proračunu, ne bili sposobni vsi (socialisti, demokristjani, komunisti, laične stranke) premostiti zapiranja, vete in aut-aut, ki označujejo vsedržavno politično življenje.

Takrat bomo lahko videli v kolikšni meri vsaka stranka verjame v politiko državne solidarnosti, oziroma v kolikšni meri ji gre samo za ohranitev volilnega prostora (ki je v resnici s prisotnostjo melonov že načet za vse).

— P.D.: Znano je, da lepo število tržaških Slovencev voli socialistično stranko. Se vam zdi, da so slovenski socialisti ustrezno zastopani v pokrajinskem vodstvu stranke? In še: PSI je izdelala svoj zakonski osnutek za globalno zaščito Slovencev. Predsednik vlade Cossiga je enotni slovenski delegaciji zagotovil, da bo posebna komisija predsedstva vlade najkasneje do konca junija leto izdelala vladni zakonski osnutek. Kakšne akcije namerava podvzeti tržaška federacija PSI, da bo ta rok dejansko spoštovan in da bo vladni zakonski osnutek v največji meri odražal zahteve Slovencev, ki jih vključuje tudi socialistični zakonski predlog?

PITTONI: *Slovenci so v stranki bistvena komponenta. Njihovo zastopstvo se ne meri samo po številčni prisotnosti v pokrajinskem vodstvu, marveč tudi po zunanjih odgovornostih, ki jih imajo. Vsekakor pa je resničen problem v globalnosti politike, ki zavezuje vso stranko tudi za vprašanja, ki neposredno zanimajo Slovence. Kar zadeva pobude za globalni zaščitni zakon, je PSI zahtevala, tudi preko svojih predstavnikov v državni komisiji, hitro ukrepanje in jasne predloge. O teh temah bomo iskali enotne sporazume s KPI in kot socialisti bomo organizirali, takoj po kongresu, posebno zasedanje za ponovno sprožitev teh vprašanj, da bi dali mestu poleg predlogov, ki so že izraženi v zakonu Fortuna, tudi osnovo za razpravo.*

— P.D.: Na deželi predsedujete komisiji za izvajanje osimskega sporazuma. Nam lahko mimo tem današnjega in jutrišnjega kongresa poveste, kaj je komisija, kateri predsedujete, doslej konkretnega naredila na tem področju in kakšen je program njenega dela v neposredni prihodnosti?

PITTONI: *Komisija je pozorno spremljala vse dosedanje faze za realizacijo osimskega sporazuma, ki ne zadeva samo industrijske prosto cone na Krasu, marveč tudi druge pobude za sodelovanje. Na mizah komisije so se zvrstili predlogi in študije za velike prometne povezave, razni izvršilni dekreti itd.*

Prav v prihodnjih dneh se bomo lotili bolj neposredno vprašanj, ki so povezana z industrijsko prosto cono na Krasu, na srečanju s predstavniki Ustanove za tržaško industrijsko cono (EZIT), da bi se seznanili s študijami o izvedljivosti in ekonomski uresničljivosti pobude.

Delegacija KPI pri ravnatelju Doma ostarelih

V prejšnjih dneh se je delegacija KPI, ki so jo sestavljali sen. Gerbec, deželni svetovalec Claudio Tonel in podpredsednica rajonskega sveta za Kjadin in Rocol Rabbito, sestala z ravnateljem Doma ostarelih Batagelijem, da bi rešili še tista odprta vprašanja, ki so nastala po razpustu ONPI.

Dom ostarelih, so ugotovili na srečanju, bi moral biti pod okriljem dežele, ustrezni dekret pa je ustavljen že dva meseca in ga sodišče ni še registriralo. Sen. Gerbec je zagotovila svoje zanimanje pri ustreznih forumih v Rimu, svetovalec Tonel bo zainteresiral deželo, medtem ko bo Anita Rabbito nastopila pri zdravstvenem konzorciju.

Zadnja okrogla miza na temo otrok

Danes zjutraj ob deveti uri bo v veliki dvorani trgovinske zbornice okrogla miza na temo: Otrok v krajevni stvarnosti. Pobuda je prišla s strani mnogih organizacij na deželni in pokrajinski ravni, njen pokrovitelj pa je tržaška občina. S to pobudo se tudi zaključuje niz proslav ob mednarodnem letu otroka 1979. Tržaška občina vabi k sodelovanju pri okrogli mizi

IZ SINDIKALNEGA ŽIVLJENJA

V četrtek celodnevna stavka nameščencev krajevnih ustanov

Tudi tržaški cariniki prekinili nadurno delo - Danes v Trstu sindikalno odposlanstvo iz Jugoslavije

Nameščenci krajevnih ustanov že nekaj dni ne opravljajo nadurnega dela, da bi prisilili vlado na sklenitev nove delovne pogodbe za to kategorijo delavcev, saj je prejšnja zapadla že konec 1978. leta. Deželna sindikalna zveza FLEL (CGIL-CISL-UIL) je poleg tega oklicala za prihodnji četrtek (13. marca) celodnevno stavko vsega osebja krajevnih ustanov in izdala letak, v katerem precizira, da so se pogajanja za obnovitev delovne pogodbe prekinila, ker je vlada ponudila kategoriji mesečni povišek pri plači v razmerju le 40.000 lir, medtem ko zahteva prizadeto delavstvo poprečni povišek 85.000 lir. Na dan stavke bodo delavci uprizorili protestno manifestacijo po tržaških ulicah: ob 9.30 se bodo zbrali na Trgu Unità; od koder se bodo podali v sprevodu na Goldonijev trg. Tu bo ob 11. uri sindikalna skupščina, katere se bodo udeležili tudi delavci iz drugih pokrajin Furlanije - Julijske krajine.

Stavka pristaniščnikov je bila kakor znano prekinjena v četrtek ob 14. uri, ko so se začela pogajanja o delavskih zahtevah med predstavniki pokrajinske sindikalne zveze, vodstvom pristaniške ustanove in zveze koristnikov luških storitev. Delo v luki se zdaj odvija redno, čeprav morajo pristaniščniki nadoknaditi delo, zamujeno med tridnevno stavko. V pristanišču čaka več ladij, nekatere enote, natovorjene s kvarljivim blagom, pa so preusmerili drugam. Pristaniška ustanova in zveza koristnikov luških storitev morata zdaj odgovoriti na zahteve delavcev, od odgovora pa bo odvisna nadaljnja usoda protestnega gibanja pristaniščnikov. Danes zjutraj ob 7.30 se bodo slednji zbrali v novi luki na sindikalnem shodu.

Tudi cariniki na Tržaškem so stopili v protestno gibanje, da bi podprli svoje zahteve po nekaterih gmotnih in organizacijskih izboljšavah v okviru ustrezne delovne pogodbe. Do nedelje ne bodo opravljali nadurnega dela, kar bo nedvomno zavrlo blagovni promet na mejnih prehodih in v pristanišču.

V prostorih časnikarskega krožka bo danes ob 11. uri tiskovna konferenca, na kateri bodo predstavniki deželne sindikalne zveze gradbenih delavcev in člani jugoslovanskega odposlanstva, ki se že nekaj dni mudi v Italiji, poročali časnikarjem o skupnih prizadevanjih za dosego bilateralnega sporazuma, po katerem naj bi italijanska in jugoslovanska vlada uredili «status» jugoslovanskih državljanov, zaposlenih v gradbenih dejavnostih na italijanskem ozemlju. Vprašanje se nanaša zlasti na «status» jugoslovanskih gradbenih delavcev, ki pomagajo pri obnavljanju potresnih območij v naši deželi. Odposlanstvo iz SFRJ se je včeraj mudilo na območju Tricesima, Pušje vasi in Humina, kjer se je med drugim sestalo tudi s skupino jugoslovanskih delavcev, zaposlenih pri obnavljanju tega mesta.

Sindikalna kronika beleži še skorajšen obisk odposlanstva italijansko-ameriških sindikalistov, ki si bodo pod vodstvom H. Molisanija ogledali potresna območja v naši deželi ter se sestali s predsednikom deželnega odbora Comellijem in vladnim komisarjem dr. Marrosujem. (ef)

● **Rajonski svet za vzhodni Kras** se bo sestal v torek, 11. marca, ob 17. uri na sedežu v Proseški ulici 28. Na dnevnem redu: mnenje o proračunu za leto 1980 in predsednikova sporočila.

NA PREDVEČER MEDNARODNEGA PRAZNIKA ŽENSK

V Boljuncu včeraj odprli družinsko posvetovalnico

V Boljuncu so sinoči, na predvečer mednarodnega praznika žensk, slovesno odprli občinsko družinsko posvetovalnico, s katero se odpira novo poglavje v zdravstveno skrbstvenem življenju dolinske občine. Neposrednejša, agilnejša in učinkovitejša zdravstvena oskrba, ki je tudi dostopna vsem ljudem, je temeljno vodilo zdravstvene reforme in ene glavnih operativnih enot v tem smislu so družinske posvetovalnice, za katere so se s posebno zavzetostjo potegovale napredne družbene sile.

Sinočnje otvoritvene slovesnosti, skromne, praznične in delavne, kot je dejal v svojem pozdravu župan Švab, se je udeležilo precejšnje število občanov, zlasti žensk, kar dokazuje, da je ta družbena pridobitev občutena in cenjena med prebivalstvom. Že med pripravljalno fazo je skupina demokratičnih žensk veliko prispevala, da bi se pobuda o ustanovitvi družinske posvetovalnice čimprej uresničila. Tudi to dejstvo je župan naglasil v svojem nagovoru ter se vsem ženskam, ki so z organiziranim delom in nasveti spodbujale in spremljale vsak korak občinske uprave zahvalil. Zahvalil se je tudi pokrajinskemu zdravstvenemu konzorciju in njegovemu predsedniku Pessatu, ki se je udeležil sinočnje slovesnosti, za pomoč in sodelovanje, ter obrtniškemu podjetju Benčič, ki je v rekordnem času opravilo vsa potrebna gradbena dela. O pomenu posvetovalnice je spregovoril tudi Pessato, nakar je župan Švab simbolično izročil ključe novih prostorov samemu predsedniku zdravstvenega konzorcija ter predstavnicama žensk Tatjani Turko in Silvani Mondo, ki sta se ena v slovenščini in druga v italijančini zahvalili v imenu zveze žensk.

V posvetovalnici bo poslovala ekipa, ki jo sestavljajo ginekolog dr. Adriano Sancin, babica Zofija Baiss, psiholog dr. Mirella Moscato, socialna delavka Majda Mahnič in pediater dr. Oskar Volpi. Posvetovalnico bo upravljal upravni odbor, ki ga bo sestavljalo 13 članov, in sicer 4 predstavniki občinskega sveta, dva predstavnika strokovne ekipe in 7 predstavnikov uporabnikov. Volitve kot je dejal župan bodo 28. marca na županstvu. Do takrat bo ekipa strokovnjakov lahko že izdelala okvirni program dela, ki ga bo moral upravni odbor obravnavati in odobriti, nakar naj bi že konec marca ali v začetku aprila priredili informativne sestanke po vaseh.

OB MEDNARODNEM PRAZNIKU ŽENSK

VRSTA PROSLAV IN PRIREDITEV PO VSEJ TRŽAŠKI POKRAJINI

Praznike prirejajo Zveza žensk Italije, pa tudi razna feministična gibanja, stranke in prosvetna društva

Ob 8. marcu, mednarodnem prazniku žensk bo tudi letos v tržaški pokrajini vrsta manifestacij in prireditev, ki pa nočejo biti samo priložnostna srečanja, ampak trenutek razmišljanja in debate o najbolj perečih vprašanjih ženske, kot tudi družbe, v kateri prav ženska še nima vseh tistih pravic, ki ji pripadajo. Kot običajno prirejajo praznik Zveza žensk Italije - UDI, razna feministična gibanja ter tudi naša prosvetna društva. Nekaj proslav se je že zvrstilo v prejšnjih dneh in sinoči, največ pa jih bo seveda danes in jutri, kot na primer v Saležu, kjer bo proslava jutri ob 17. uri v prostorih PD Rdeča zvezda. Slavnostni govor bo imela Majda Stubelj, kulturni spored pa bo obsegal recital članice SSG Zlate Rodoškove in nastop gojencev Glasbene matice. Še posebno zanimanje pa vlada za krstni nastop ženskega pevskega zbora PD Rdeča zvezda, ki bo zapel nekaj pesmi tudi v mešani zasedbi. Že nocoj pa se bo zvrstilo več vaških praznikov, in sicer pri Briščikih, v Repniču, Gabrovcu in Samatorci. V Repnu bo tudi ples ob zvokih ansambla Lojzeta Furlana.

Že nekaj dni smo napovedovali proslave in manifestacije ob mednarodnem prazniku žensk, o njih javljamo tudi na drugem mestu časopisa, zato naj tu zabeležimo samo še tiste, o katerih ni bilo še govora. Krožki Zveze žensk Italije iz Rojana, Grete in Barkovelj napovedujejo manifestacijo za danes ob 10. uri na Trgu Tra i Rivi, jutri ob 16. uri pa bo družabnost v gostilni «Alla bella Trieste». Proslave bodo tudi na raznih mestnih sekcijah KPI, in sicer ob 15. uri na sekciji «Pratolongo», ob 17.00 na «Vostok» in ob 18.30 praznik v priredbi sekcij «Tomažič» in «Curiel» ter krožka «G. Rossa». Danes ob 18. uri bo proslava tudi v Ljudskem domu v Naselju sv. Sergija, medtem ko bo praznik sekcije KPI za Ponikvami jutri ob 16. uri v Ljudskem domu, kjer bo krožek ARCI odprl tudi razstavo tržaških slikark.

DRUGE VESTI NA ZADNJI STRANI

NA GOSPODARSKEM RAZSTAVIŠČU V LJUBLJANI

Naša dežela tudi letos prisotna na mednarodnem sejmu «Alpe Adria»

Na prireditev se je letos priglasilo 600 razstavljavcev iz 20 držav - «Dan Furlanije - Julijske krajine» bo 26. marca

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani bo v času od 24. do 30. marca 19. mednarodni sejem «Alpe Adria». Nekdanji sejem obmejne blagovne menjave, ki je bil namenjen predvsem zbliževanju gospodarstev treh sosednih dežel — Italije, Avstrije in Jugoslavije — se je v zadnjih letih razvil v pomembno mednarodno sejemsko prireditev, na kateri bo letos nastopilo okrog 600 razstavljavcev, od tega 347 iz vse Jugoslavije, drugi razstavljavci pa bodo zastopali kar dvajset držav (Avstralijo, Avstrijo, Belgijo, Dansko, Francijo, Italijo, Japonsko, Liechtenstein, Nizozemsko, Poljsko, Tunizijo, Španijo, Švedsko, Švico, Veliko Britanijo, obe Nemčiji, ZDA in San Marino). Največ tujih razstavljavcev bo iz Italije (112), nato iz Avstrije (68) in iz Zahodne Nemčije (34).

Dežela Furlanija - Julijska krajina bo tudi letos nastopila na sejmu z uradnim standom, ki ga po naložbi deželnega odborništva za industrijo in trgovino pripravlja trgovinska zbornica iz Pordenona. Glavna tema letošnjega sejma bo «človek in prosti čas» in ustrezno s tem bo urejen tudi deželni paviljon, ki bo prikazal predvsem športne rekvizite, izdelane v Furlaniji - Julijski krajini, dalje turistične privlačnosti in kulturne zanimivosti, pri čemer bo dan poseben poudarek dejstvu, da ima naša dežela vse možnosti, da se na turističnem področju uveljavlja tako v poletnih kakor tudi v zimskih mesecih.

V sredo, 26. marca, bo na «Alpe Adria» uradni dan dežele Furlanije - Julijske krajine. Ob tej priložnosti bo odpotovalo v Ljubljano deželno odposlanstvo, ki ga bo vodil član deželnega odbora (kdo bo konkretno načeloval delegaciji, ni še znano, saj pričakujejo, da bo na seji deželne skupščine, ki bo 19. marca, izvoljen nov deželni odbor). Odposlanstvo se bo v Ljubljani sestalo s predsednikom občinske skupščine M. Rožičem in s predsednikom Gospodarske zbornice Slovenije A. Verbičem, sprejel pa ga bo tudi predsednik izvršnega sveta skupščine SR Slovenije A. Vratuša. Ob 17. uri bo v deželnem paviljonu na Gospodarskem razstavišču srečanje med člani deželnega odposlanstva in časnikarji, «dan» pa se bo zaključil s sprejemom v hotelu Slon. (ef)

Težave z organizacijo varnostnih služb

Dr. Lovrečič, ravnatelj pokrajinskega zakladnega urada, je predočil prefektu vedno večje težave z organizacijo varnostnih služb zaradi pomanjkanja osebja. V zadnjem času se je število uslužbenih dokaj znižalo zaradi odhodov v pokoj ali zaradi spontanih odpovedi uslužbencev, ki so si izbrali drug poklic. Prefekt je to vzel na znanje in je obljubil, da bo posegel pri odgovornih oblasteh, da se zadeva čimprej reši.

Leva struja o kongresu SSk

Leva struja SSk je v tiskovnem sporočilu z zadovoljstvom ocenila nedeljski kongres Slovenske skupnosti in ugotovila, da so se pričakovanja struje uresničila. V pokrajinski svet stranke sta bila namreč izvoljena dva predstavnika struje, ki bosta, kot je rečeno v komunikeju, v notranjosti SSk predstavljala težnje in zahteve zamejskih delovnih ljudi. Leva struja pričakuje, da bo SSk res stopila na novo pot, ki jo je začrtal kongres, se pravi na pot notranjega demokratičnega pristopa ter možnosti pluralističnega razčlenjevanja strankine politične linije. Levo strujo bosta v pokrajinskem svetu SSk zastopala Silvester Metlika in Boris Gombač.

Ghersi za vključitev naše dežele med nerazvita območja EGS

Predsednik tržaške pokrajine L. Ghersi je včeraj naslovil na predsedstvo evropskega parlamenta brzojavko, v kateri se v imenu pokrajinskega odbora zavzema za to, da bi pristojni organi EGS vnesli deželo Furlanijo - Julijsko krajino v spisek območij, ki bodo deležna pomoči iz evropskega sklada za razvoj zaostalih in obrobnih dežel. Parlament v Strasbourgu bo namreč v torek, 11. marca, razpravljal prav o podeljevanju finančne pomoči iz omenjenega sklada. Predsednik L. Ghersi se v brzojavki zavzema tudi za to, da bi EGS finansirala dela za izpopolnitev omrežja prometnih infrastruktur na območju Furlanije-Julijske krajine. V tem smislu je Ghersi pred časom nastopil tudi že pri komisarju za «deželno» politiko EGS A. Giolittiju.

TRST V KLEŠČAH ROPARSKEGA NASILJA

Roparja odnesla iz zlatarne za 60 milij. lir plena

Drzen podvig se je pripetil v Ulici Revoltella na škodo 45-letnega Cesara Fantome - To je v treh dneh že drugi rop v središču mesta - Organizirana tolpa?

Lastnik okradene zlatarne opisuje policistom roparski podvig

Zlatarna Flavia — Ul. Revoltella 34; ura je 16 in 30 minut. Dva mlada moška visoke rasti, močnega videza, od katerih eden z brado, drugi pa z očali, odmakneta steklena vrata in vstopita. Za pultom mlada in nič hudega sluteča prodajalka Lucia Fermo. Mladeniča ji pojasnita, da bi rada kupila uro. Eden od njiju točno pokaže uro v izložbi, ki ustreza njegovemu okusu. Lucia Fermo stopi izza pulta in gre, da bi vzela uro, a jo nenadoma zgrabi dvoje rok v jeklen prijem. V rokah drugega mladeniča se kovinsko zasveti pištola z dušilcem. To je rop!

Tedaj je iz laboratorija prišel v prodajalnico lastnik, 45-letni Cesare Fantoma iz Ul. Aldegardi 35/1. Ropar uperi pištolo vanj in mu svetuje, naj ne črhne. Vse se odigrava tiho, bliskovito in tekoče, kot bi šlo za dobrodelno nabirko. Navidez mirni potek zmoti neka gospa, ki je prišla z naročilnico v roki, da bi dvignila uro, katero je imela v popravilu. Roparja vzameta na muho tudi njo in vse tri odvedeta v laboratorij, kjer jih zvežeta z močnim lepilnim trakom in jim zamašita usta. V naslednjih nekaj sekundah si roparja nabašeta torbo z vso zlatnino in dragocenimi izdelki, ki jima pridejo pod roke. Po Ul. Revoltella in potlej v neznano smer izpuhti 50 do 60 milijonov lir vrednosti.

Cesaru Fantonu se je uspelo osvoboditi vezi in je stekel v bližnjo brivnico, od koder je telefoniral karabinjerjem, ki so nemudoma prihiteli v zlatarno in še isti hip začeli preiskavo. Na srečo ni bilo tanjencev.

Od 19. februarja do včeraj, torej v slabih dvajsetih dneh, so bili v Trstu trije ropi, ali poskusi ropa. V zadnjem tednu kar dva. In ta dva si na las podobna drug drugemu. Dr. Petrosino, načelnik letečega oddelka na tržaški kvesturi, nam je po telefonu izjavil, da obstajajo elementi po katerih bi lahko včerajšnji rop navezali na rop v Sedmakovi urarni. Po teh elementih lahko sklepamo, da je v Trstu tolpa, ki se ukvarja s to vrsto kriminalne dejavnosti, za katero pa mora policija sploh šele okriti najmanjšo sled, kajti doslej se je roparjem posrečilo uteči roki pravice. Naše mesto je torej spet v kleščah nasilja, alarmni zvonec pa zvoni predvsem v urarnah in zlatarnah, kjer se da na razmeroma lahek način priti do velikega denarja. Prava sreča je, da poškodbe prizadetih niso bile hude, včeraj pa sta Lucia Fermo in Cesare Fantoma dobila samo precej strahu v kosti. Glede na ravnanje zlikovcev, njihovo odločnost in brutalnost, pa bi se lahko rop v Ul. Revoltella tragično končal. Vsa teža odgovornosti leži zdaj na policiji, katere naloga je, da tolpo odkrije, bandite zapre ter nas tako reši preplaha in psihoze, da si lahko v trenutku najdemo v prsi naperjeno pištolo... ne da bi vedeli kako in zakaj. (ris)

Nerodni nesreči dveh mladeničev

Predvčerajšnjim so morali v Ul. Commerciale poseči gasilci, ker se je v drog zaletel 26-letni uradnik Roberto Alvito. Alvito se je peljal proti mestu s svojim avtom fiat 126. Ob njem je sedela 25-letna Adriana Di Cosimo por. Tamburlini. Ko sta prispela do hišne štev. 160 pa je Alvito zgubil nadzorstvo nad vozilom in treščil v drog cestne razsvetljave. Z avtom Rdečega križa so ga prepeljali na nevrokirurški oddelek tržaške glavne bolnišnice, kjer so mu ugotovili rane in ureze po glavi. Zdraviti se bo moral en mesec. Tamburlinijeva pa je bila le lažje poškodovana in so jo samo obvezali in poslali domov.

Približno uro kasneje pa so na isti oddelek pripeljali 27-letnega Sebastiana Marchesana iz Gradeža. V gradeški telovadnici se je pripravljal na «Igre brez meja», ko je nenadoma padel z višine kakšnih treh do štirih metrov in si poškodoval hrbtenico. Zdraviti se bo moral 40 dni, kolikor se ne bodo pojavile komplikacije.

Še o kalturnem snovanju v Mačkoljah

V Mačkoljah so, kot smo že poročali, obnovili prosvetno društvo «Primorsko». Izvolili so tudi pripravljalni odbor, v katerem sta poleg vseh tistih, ki smo jih že omenili v včerajšnjem članku, tudi Albert Olenik in Jordan Tul. Obnovitev kulturno-prosvetnega dela v okviru društva Primorsko je vsekakor razveseljivo in spodbudno dejstvo, čeprav ga še vedno spremljajo določene polemike. V zvezi s tem velja poudariti, da je bilo na četrtkovem pripravljalnem sestanku izrecno poudarjeno, da je treba opustiti vsakršno polemiko, ter raje stremeti k delu in sodelovanju. Vsakršni očitki bi bili samo v škodo, zato menimo, da ne gre tudi v našem časopisu obujati raznih polemik, ki prihajajo v obliki pisem, tako z ene kot z druge strani. Prav iz tega razloga smo se tudi v naših poročilih izogni. li vsem podrobnostim o poteku pogovorov o prosvetni dejavnosti v vasi, ki bi lahko bile povod za zaostrovanje odnosov v vaški skupnosti.

Onesnaževanje zraka hud problem za nekatere predmestne četrti

Trst kot Seveso? Vprašanje, ki si ga vse češče zastavljajo prebivalci južnega dela predmestja od spodnje Sv. Ane, Kolonkovca in Sv. Sobote (Valmauro) tja do Naselja Sv. Sergija in zadnjih stanovanjskih hiš na robu industrijske cone, izzveni morda nekam strašljivo. V resnici je še kako utemeljeno: izsledki analiz nad dimom in pepelom, ki se sprošča in seseda v upepeljevalniku smeti po sežigu odpadkov, so pokazali sledove dioksina. Kdo se ne spominja tragedije, ki je legla nad Brianzo leta 1976 prav z dioksinovim oblakom?

Omenjene analize so opravili strokovnjaki državnega odbora za raziskave (CNR), z njihovimi rezultati pa je javnost seznanilo ministrstvo za zdravstvo s posebno okrožnico. Rajonski svet za Sv. Soboto in Naselje Sv. Sergija je te dni soglasno izglasovalo resolucijo, v kateri poziva tržaško občinsko upravo, naj čimprej nadomesti zdajšnjo peč za upepelitev tistih 2.500 stotov odpadkov, kolikor se jih letno nabere v občini po zatrdilu odbornika De Rote, s takšno, ki ne bi onesnaževala okolja. Videli pa smo, da ne gre več le za golo onesnaževanje, ampak kar že za sistematično zastrupljanje ljudi.

Učinki tega počasnega zastrupljanja se utegnejo pokazati šele čez kakšno desetletje, kot je izjavil na sredini javni skupščini rajonskega sveta študent medicinske fakultete na tržaški univerzi s pripombo, da tedaj «morda tudi Liste za Trst ne bo več». Čemu puščica na račun sicer navzočega melonarskega prvaka? Ekipa študentov medicine je pred dvema mesecema zaprosila pristojni občinski urad za pooblastitev, da črpa iz upepeljevalnika vzorce ter jih nato proučuje z namenom sestaviti načrt tistih predmestnih predelov, ki so najbolj izpostavljeni industrijskemu onesnaževanju. Mladenič je vprič. velike množice zagotovil, da je upepeljevalnik pravo leglo snovi, ki povzročajo raka. Občina pooblastila še vedno ni dala, prositeljem pa niti ne odgovorila. Namesto tega je navezala na lastno pest stik z univerzo, toda s katero fakulteto? Na univerzi, je dejal študent, o tem nič ne vedo. Cecovini na vprašanje seveda ni odgovoril, pač pa je odbornik De Rota razjaril skupino študentov, ko je pojasnil, da je občina v stikih z mehansko fakulteto. «Od kdaj pa ljudi zdravijo mehaniki?» se je začulo iz ozadja. De Rota je pristavil, da je pomoč mehanske fakultete zato potrebna, da se sežigalni napravi za gotovi redno in popolno delovanje. «Kajti upepeljevalnik bo obratoval še nekaj let» je dodal odbornik, več ni mogel izustiti, ker sta ga preglasila žvižganje in vzklikanje ljudi. Bo treba res čakati na prve žrtve? (dg)

Predsednik dr. Leopoldo Delser ter svetniki in člani nadzornega odbora zveze Kmečkih in obrtniških posojilnic Furlanije - Julijske krajine se ganjeni pridružujejo žalovanju dr. Draga Gantarja ob nenadni izgubi žene

HELENE FOLCHI por. GANTAR

Videm, 8. marca 1980

Ravnatelj in funkcionarji zveze Kmečkih in obrtniških posojilnic skupno s kolegi vseh Kmečkih posojilnic Furlanije - Julijske krajine se pridružujejo žalovanju dr. Draga Gantarja ob nenadni smrti žene

HELENE FOLCHI por. GANTAR

Videm, 8. marca 1980

Kolegi iz uredništva radia Trst A izražajo občuteno sožalje tovarišu Ivanu Fischerju ob izgubi drage mame.

Ob težki izgubi izreka dr. Dragu Gantarju iskreno sožalje družina Marc.

Ob nenadni izgubi dolgoletne učiteljice Helene Gantar izreka SPD Tabor svojcem iskreno sožalje.

Slovensko dobrodelno društvo izraža predsedniku svojega nadzornega odbora dr. Dragu Gantarju in družini najglobje sožalje ob izgubi drage soproge.

Sekcija Slovenske skupnosti Dolina izreka ob izgubi Karla Sancina iskreno sožalje družini in svojcem.

Ediju Germaniju in družini izrekajo iskreno sožalje ravnatelj in kolegi Tržaške kreditne banke ob izgubi drage tete Berte. Pridružujeta se Aldo in Mirjam.

Gledališča

VERDI
Danes ob 18. uri šesta in predzadnja predstava «Pasijona po Luki» Krystofa Pendereckega. Abonma red S.

ROSSETTI
Zaprto zaradi vaj. **Od 12. t.m.** izven abonmaja komedija v dveh delih Paola Mosce in Walterja Chiarija «Hai mai provato nell'acqua calda?». Rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

AVDITORIJ
Pregled predstav 1980 — od 11. t. m. stalno gledališče iz Turina predstavlja delo Geneta «Les bonnes» z z Adriano Asti, Manuelo Kustermann, Copi. Režija Mario Missiroli.

Kino

Cappella Underground 18.00—20.00—22.00 «Che la festa cominci...» Philippe Noiret, Marina Vlady.
Nazionale 15.00 «Lupen III.». Barvni film.
Ariston 16.30—20.45 «Don Giovanni». Mozart - Losey.
Eden 16.30—22.00 «La terrazza». U. Tognazzi, V. Gassman S. Sandrelli, C. Gravina, O. Colli.
Excelsior 16.30 «Il testamento». Prepovedan mladini pod 14. letom.
Grattacielo 16.30—22.15 «Café express». N. Manfredi. Barvni film.
Fenice 16.30 «Cannibal Holocaust». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Mignon 16.00 «Innamorarsi alla mia età». J. Iglesias.
Filodrammatico 15.30—22.00 «Le depravate del piacere». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Cristallo 16.00 «Inferno». D. Argento. E. Giorgi, D. Nicolodi. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Moderno 16.30 «Killer Fish». (Agguato sul fondo). Barvni film.
Aurora 16.30 «Meteor». Barvni film.
Capitol 16.30 «L'infermiera nella corsia dei militari». N. Cassini, L. Banfi.
Vittorio Veneto 16.30 «Una strana coppia di suoceri». Barvni film.
Aldebaran 16.45—22.00 «Il pornografo». Richard Drayfus. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Volta (Milje) 16.00 «Grease». John Travolta. Barvni film.

Koncerti

Jutri ob 11. uri v Avditoriju nedeljski koncert komornega ansambla Verdijevega gledališča pod vodstvom Severina Zannerinija. Na sporedu Tartini, Gounod, Schubert in Haendel.

Za tržaško koncertno društvo bo v ponedeljek, 10. t.m., ob 20.30 koncert skupine Clemencic Consort, dirigira René Clemencic.

Razstave

V galeriji Cartesius je odprla razstavo svojih del Olivia Siauss. Razstava bo trajala do 20. t.m.

V občinski galeriji je odprta razstava Giovannija Palladinija. Razstava bo trajala do 13. t.m.

V galeriji Planetario je odprl razstavo svojih del Corpora.

V galeriji Alla corsia stadion razstavlja do 11. t.m. Giuseppe Ricci.

V galeriji centra Barbacan je odprta razstava osnutkov lepaka na temo «Ženska kot mir — mir kot ženska» v organizaciji tržaškega odbora Zveze žensk Italije. Osnutke je predložilo 13 slikark.

PD Kraški dom obvešča, da sta razstavi o življenju in delu Albina Bubniča ter o Repentabru odprti danes od 18. do 20. ure in jutri, 9. t.m., od 16. do 16. ure v domu Albina Bubniča v Repnu.

V galeriji Torbandena je odprl razstavo Luciano Ceschia.

V društvenih prostorih PD Rdeča zvezda in ŠK Kras v Saležu razstavlja svoja dela Atilij Kralj. Razstava bo odprta do jutri, 9. marca, od 18. do 20. ure.

Obvestilo izletnikom

Naše bralce, ki so se prijavili za izlete v Španijo in na Poljsko prosimo, da poravnajo drugi obrok: vpisnine in sicer 150.000 lir za izleta v Španijo, 80.000 lir za izlete na Poljsko.

Obroke vplačajte, prosimo na upravi našega dnevnika v Ul. Montecchi 6, in sicer danes, 8. marca, med 9. in 12. uro.

UREDNIŠTVO

Dijaki IV. B razreda tehničnega zavoda Žiga Zois vabijo na

DIJAŠKI PLES

danes, 8. marca, ob 20. uri v Dijaškem domu, Ul. Ginnastica 72.

VSTOP DOVOLJEN BREZ IZKAZNIC

Čestitke

Danes praznuje svoj 12. rojstni dan FABRICIJO KOROŠEC. Obilo sreče, zdravja in mnogo uspeha v šoli mu želijo sestrična Tanja, stric Dušan in teta Zorka.

Danes praznuje v Križu svoj 75. rojstni dan

ANGEL KOŠUTA

Še veliko let v zdravju in zadovoljstvu mu voščijo

žena Karla ter otroci Miroslav, Drago in Nada z družinami

Kriška sekcija VZPI-ANPI želi svojemu odborniku

ANGELU KOŠUTI

ob 75. rojstnem dnevu še mnogo zdravih in veselih dni.

Danes se poročita na Opčinah

KATY LUDLOW
in
IGOR SIMONIČ

Srečno pot v novo življenje jima želijo nona, Iva in Stanko.

Razna obvestila

PD Slavko Škamperle priredi ob priliki 8. marca družabni večer ob 20. uri v društvenih prostorih na stadionu «1. maj». Vabljeni!

Odbor zveze žensk Italije in PD Primorec iz Trebč prirejata danes, 8. marca, ob 20. uri v Ljudskem domu družabni večer s kulturnim programom ob mednarodnem prazniku žena.

V društvenih prostorih v Lonjerju bo danes, 8. marca, ob 20.30 praznik žensk. Kulturnemu sporedu bo sledila družabnost.

Društvo slovenskih upokojencev v Italiji bo proslavilo dan žena danes, 8. marca t.l., ob 16. uri v Gregorčičevi dvorani v Ulici sv. Frančiška 20 - II. nadstropje. Na proslavi bo poleg govora tudi nekaj točk kulturnega sporeda. Odbor vabi na proslavo predvsem članice, a tudi člani bodo dobrodošli.

Izleti

SPDT prireja v nedeljo, 16. marca, avtobusni izlet na Zoncolan ob priliki 14. ZŠI. Vpisovanje na sedežu ZSŠDI v Ul. sv. Frančiška 20/II.

Združenje UNION priredi 16. marca ob priliki praznovanja dneva žena poseben enodnevni izlet v Ravascletto. Informacije na sedežu združenja, Ul. Valdirivo 30, tel. 64459 vsak dan od 17. do 19.30, razen ob sobotah.

Tržaška sekcija združenja bivših deportirancev v nacističnih taboriščih (ANED) priredi ob 35-letnici osvoboditve obisk koncentracijs' ih taborišč Buchenwald, Dachau in Mathausen. Odhod bo 8. in povratek 14. aprila. Izlet zaobjame tudi obisk Münchna, Weimarja, Dresdna, Prage in Češke Budejovice. Prijave sprejema združenje v ponedeljek, 10. marca, od 10. do 12. ure. Interesenti naj prinesejo s seboj dve sliki in potni list. Cena izleta bo 190.000 lir na osebo; ob prijavi je treba poravnati prvi obrok 50.000 lir.

PD LIPA

vabi na

POČASTITEV SLOVENSKEGA KULTURNEGA PRAZNIKA IN DNEVA ŽENA

Sodelujejo domači pevski zbor, recitatorji in glasbenika.

Danes, 8. marca, ob 20.30 v Bazoviškem domu.

Vabljeni vsi!

PD ROVTE - KOLONKOVEC

priredi ob **dnevu žena**, jutri, 9. marca, ob 16. uri

kratek kulturni spored

Sledi družabnost.

Genetova tragedija v Avditoriju

V torek, 11. t.m., ob 20.30 bo v tržaškem Avditoriju gostovalo stalno gledališče iz Turina. V režiji Maria Missirolija bodo turinski gledališčniki predstavili občinstvu delo Jeana Geneta «Les bonnes». Genetova tragedija se spopada z elementarnim razmerjem med sužnostjo in gosposko in je svetla metafora krutosti, ki ga tako razmerje vsebuje. V tej izjemni predstavi nastopajo tudi odlično igralci: Adriana Asti, Manuela Kustermann in Copi.

SPD Tabor - Opčine

priredi jutri, 9. marca, ob 16.30 v Prosvetnem domu na Opčinah predavanje

POT PO ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIKE

Predaval bo **Bruno Križman** ob spremljavi barvnih diapozitivov.

ZŽI - UDI iz zgoniške občine

vabi na proslavo

mednarodnega dneva žena

jutri, 9. marca, ob 17. uri v prostorih PD Rdeča zvezda v Saležu.

PROGRAM: nastop ženskega in mešanega pevskega zbora Rdeča zvezda, priložnostni govor, recital igralke SSG Zlate Rodoškove, glasbena točka.

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

OSMICO je odprl Dušan Milič. Toči belo in črno vino.

PODJETJE za mednarodne prevoze in špedicije išče osebo z odsluženim vojaškim rokom in dobrim znanjem srbohrvaškega jezika. Telefonirati na št. 83-323 - Gorica.

ELEKTRIČNE inštalacije na domu ter popravila z varjenjem nudi Servis v Gorici. Telefonirati na štev. 30-441.

TVRDKA išče sposobne tehnike za popravilo radio-TV in elektronske aparate. Carli, Ul. Rapicio št. 7.

OBČINA DOLINA išče kuharico za začasno zaposlitev v vrtcu v Mačkoljah. Telefon 228-110 ali 228-127.

PRODAM FIAT 500 L — letnik 1970. Odlično ohranjen motor ter komaj obarvana karoserija. Telefon 410-372.

IŠČEM zmrzovalno skrinjo dobro ohranjeno položne oblike velikost največ 115 cm X 60 cm. Ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Skrinja».

ODVETNIŠKA pisarna išče uradnico/ka. Telefonirati na tel. št. 31385.

ROBERT PIPAN Mavhinje 22/D nadaljuje z osmico do 16. marca.

OSMICO so odprli Županovi v Medji vasi št. 1.

LUPINC v Praprotu je odprl osmico, toči belo in črno vino.

Prispevki

Danes je minilo 36 let, ko je padel pri partizanih Mirko Žerjal iz Boljunca št. 172. Z ljubeznijo se ga spominjajo oče, mati in brat z družino in darujejo 20.000 lir za PD F. Prešeren.

V počastitev spomina Helene Gantar darujeta Ivica in Žarko Simonič 25.000 lir za poimenovanje osnovne šole pri Sv. Jakobu po Josipu Ribičiču.

V počastitev spomina Jožeta Petarosa darujeta družini Rojc - Petaros 10.000 lir za PD Slovenec.

V počastitev spomina Helene Gantarjeve daruje Stanka Hrovatin 20 tisoč lir za poimenovanje osnovne šole pri Sv. Jakobu po Josipu Ribičiču.

V počastitev spomina Helene Gantar darujeta Nadja in Milan Starc 10.000 lir za Dijaško matico in 10.000 lir za SZ Jadran Kontovel.

Namesto cvetja na grob Helene Gantar darujeta Marija Kobal in Lidija Godina z družino 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Helene Gantar daruje Vida Siega z družino 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Heleno Gantar darujeta Elvira in Marko Tence 20.000 lir za ŠD Polet in 10.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Heleno Gantar darujeta Anka Sugan Zapušek z družino 10.000 lir za poimenovanje osnovne šole pri Sv. Jakobu po Josipu Ribičiču.

V počastitev spomina Helene Gantar darujeta Stanko in Milena Bole 30.000 lir za ŠD Polet.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-446

SREDNJI TEČAJ BANKOVCEV 7. 3. 1980

Ameriški dolar	831.—
Funt šterling	1850.—
Irski funt šterling	1665.—
Švicarski frank	480.—
Francoski frank	196.—
Belgijski frank	27,50
Nemška marka	461.—
Avstrijski šiling	64,20
Kanadski dolar	715.—
Holandski florint	420.—
Danska krona	148.—
Švedska krona	191.—
Norveška krona	162.—
Drahma	18.—
Mali dinar	35,50
Veliki dinar	35,50

MENJALNICA
vseh tujih valut

Včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 8. marca
JANEZ
Sonce vzide ob 6.30 in zatone ob 18.01 — Dolžina dneva 11.31 — Luna vzide ob 0.00 in zatone ob 9.49

Jutri, NEDELJA, 9. marca
FRANČIŠKA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 10,8 stopinje, najnižja 5,1, ob 18. uri 9 stopinj, zračni tlak 997 mb pada, brezvetrje, vlaga 63-odstotna, nebo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 8,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Alessia Ghersetti, Matteo Sidari, Andrej Budin, Andrea Tartaglia, Marco Favaro.

UMRLI SO: 67-letna Elena Zuliani vd. Pescatori, 79-letna Domenica Fortunata Pangallo por. Abate, 81-letna Alma Farinati vd. Flach, 72-letna Eleonora Scarpa vd. Ceccon, 51-letna Elena Folchi por. Gantar, 75-letna Ines Sparacca vd. Cichi, 77-letna Margherita Coslovich, por. Coslovich, 49-letni Ignazio Michel, 75-letna Albina Vouch-Vocchi vd. Ceppa, 73-letna Giovanna Roberti por. Millo, 79-letni Carlo Sancin, 79-letna Orsola Barbo vd. Kavalič.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Erta S. Anna 10, Lonjerska cesta 172.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Largo Sonnino 4, Trg Liberta 6.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Largo Sonnino 4, Trg Liberta 6.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba za zavarovance INAM od 22. do 7. ure: telef. številka 732-627.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje, Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Žavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

NA POBUDO KROŽKA RINASCITA

Razprava o kulturni stvarnosti problemih in pobudah v Gorici

Uvodne besede v razpravo, ki je bila v pokrajinski sejni dvorani, sta podala župan Pasquale De Simone in odvetnik Nereo Battello

Prejšnji četrtek je bila v pokrajinski sejni dvorani razprava o vprašanju kulture v Gorici. Razpravo, ki jo je priredil krožek Rinascita, sta uvedla župan Pasquale De Simone in odvetnik Nereo Battello.

Župan De Simone je podal nekakšen pregled kulturnega delovanja v Gorici od povojnega obdobja do danes. Kot mejnik je omenil 60. leta, ko so pričeli v Gorici organizirati tekmovanja pevskih zborov Seghizzi, mittelevropska srečanja in septembrsko folklorno prireditev z nastopom številnih folklornih skupin iz raznih krajev in držav. Prva povojna leta je, po županovem mnenju, naše mesto s težavo iskalo svoj kulturni obraz. Kulturne prireditve niso bile najbolj številne, kulturni delavci so s precejšnjim naporom iskali novih poti, da bi imela poleg Trsta in Vidma tudi Gorica tehtnejšo besedo v deželnem kulturnem prostoru. Šestdeseta leta pa so z že omenjenimi prireditvami odprla Gorici novo pot, to je pot kulturnih srečanj med raznimi narodi in obmejnimi državami s posebnim poudarkom na Jugoslavijo. Po tej analizi je De Simone spregovoril o razpoložljivih strukturah, o vlogi novega Avditorija, glede Slovencev pa je dejal, da si prizadevajo, da bi prišlo do boljšega spoznavanja in sodelovanja med italijansko večino in slovensko manjšino.

Odvetnik Nereo Battello se je v svojem posegu prav tako zaustavil ob zgodovinskem preseku goriškega kulturnega snovanja in ob perspektivah za bodočnost. Obdobje do 60. let je označil kot čas, ko so bile v Gorici kulturne stvarnosti ostro ločene in brez pravega medsebojnega dialoga. Glavno besedo so v Gorici imele liberalno - nacionalne sile in katoliške komponente, svojo pot so hodile levo in marksistično usmerjene sile, slovenska narodnostna skupnost pa je delovala na tretjem bregu. Petdeseta leta so torej pomenila dobo prekatov in nasprotovanj brez pravega dialoga. V 60. letih se je goriška stvarnost začela spreminjati tako na političnem kot tudi na kulturnem področju. Prišlo je do dialoga med različnimi kulturnimi stvarnostmi, Gorica se je začela odpirati novim pobudam. Glede mittelevropskih srečanj je Battello dejal, da so, kljub številnim pomanjkljivostim, le začela odpirati poti v novo stvarnost, ki pomeni srečanje med raznimi kulturnimi komponentami. Gorica je začela opravljati vlogo kulturnega mostu med narodi in državami. Glede bodočnosti je Battello poudaril, da je treba misliti na nekakšno tretjo fazo, ki naj pomeni pravo sodelovanje med različnimi ideološkimi, etničnimi in kulturnimi komponentami. Stvarno in enakovredno sodelovanje mora pomeniti enakopravno uveljavljanje različnih kulturnih usmeritev in takšni skupni napori naj vtisnejo goriški stvarnosti sodobni pečat.

Sledila je široka razprava. Vseh nakazanih problemov ne bo mogoče zapisati, zato se bomo omejili le na najzanimivejše ugotovitve in pripombe. O slovenskem vprašanju in o slovenski kulturni prisotnosti v mestu sta spregovorila Marko Waltritsch in Ace Mermolja. Waltritsch je s stvarnimi podatki prikazal slovensko kulturno delovanje po vojni in v preteklosti. Poudaril je pomen Gorice v vseslovenski kulturni zgodovini in dokazal kulturno živahnost goriških Slovencev ob koncu vojne do današnjih dni. Opisu te stvarnosti je Waltritsch dodal ugotovitev, da se italijanski kulturni krogi in drugi občani vse premalo seznanjajo s slovensko kulturno dejavnostjo v Gorici. To dokazuje že sam obisk prireditev, ki jih prirejajo Slovenci. Tudi ko gre za koncerte ali razstave, je italijanskih obiskovalcev zelo malo, kar pomeni, da italijanski krogi kljub vsemu še ne kažejo dovolj zanimanja za kulturno udejstvovanje Slovencev.

Mermolja je v svojem posegu dejal, da se Gorica v iskanju lastne kulturne identitete še vedno dovolj ne sooča s svojo preteklo in današnjo kulturno stvarnostjo. Prostor Mittelevrope je pomenil tudi prostor kulturnega, političnega in vsestranskega razvoja narodov in narodnosti. Z nepoznanjem te stvarnosti, z nepoznanjem slovenske kulturne in vsestranske prisotnosti Gorica ne bo našla svojega pravega in resnično ustvarjalnega obraza. Mermolja je dejal, da mora kulturnemu priznanju Slovencev slediti politično priznanje, ki naj pomeni ustrezno zakonsko zaščito. Ni namreč prav, da Slovencem priznamo kulturno podobo, ne priznamo pa jim pravic, ki bi jih morali uživati.

V ostalih posegih so se udeleženci razprave dotaknili vprašanj, kot so vloga javnih ustanov, ki naj omogočijo kulturno delo, naj ne bodo pa nekakšen kulturni «menežer», razmerje med kulturno proizvodnjo in uporabniki, kulturna stvarnost med raznimi družbenimi sloji in mladimi, demokratična prisotnost kulturnih dejavnikov pri upravljanju sredstev in struktur namenjenih kulturnemu delu, potreba po nekem koordinacijskem telesu na občinski ravni itd.

Razpravo sta zaključila De Simone in Battello, ki sta podala povzetek problemov. Župan se je zavzel za postopno reševanje problemov in omenil različne težave. Navedel je primer Trsta, kjer je dialog med raznimi komponentami «zamrznil». Battello pa je ponovno poudaril potrebo po neki tretji fazi, ki naj pomeni enakopravno sodelovanje med različnimi stvarnostmi. K temu je treba dodati ugotovitev, ki nam jo je narekoval potek razprave: glede Slovencev je bil storjen že marsikateri korak v smislu odpiranja, precej daleč pa smo še od točke, ko bo slovenska kulturna prisotnost postala sestavni del poglobljene skupne in množične kulturne zavesti Gorice in Goričanov.

UMEŠČEN DAVČNI SVET

OBČINSKI SVETOVALCI PRVI POD DROBNOGLEDOM

Davčni svet bo delal v treh skupinah in skušal ugotoviti ali so občani pravilno prijavili dohodke ali so kaj «pozabili»

Goriški župan De Simone je v četrtek zvečer umestil v beli dvorani goriškega županstva davčni svet. Sestavlja ga 21 ljudi, ki so jih izbrali v rajonskih svetih in v občinskem svetu. Poleg uvodnega županovega govora je spregovoril še odbornik za finance Giannino Ciuffarin, ki je orisal naloge, ki jih bo imel davčni svet.

Razdelili ga bodo v tri delovne skupine, vsaka bo izbrala določena področja davkoplačevalcev in pričela pregledovati njihove davčne prijave. Pri tem delu bodo skušali ugotoviti ali so občani prijavili vse, kar so zaslužili ali pa so kaj utajili. Seveda ne bo imel ta svet odločujočega pomena, izsledke bodo posredovali državni davčni upravi, katera bo potem lahko nastopala proti netočnim davkoplačevalcem.

Za predsednika davčnega sveta so izvolili Claudia Tosorattija, podpredsednika sta Ferruccio Franci in Lucio Gismano. Prvi pridejo pod drobnogled občinski svetovalci in kot je bilo sklenjeno na prvi seji davčnega sveta tudi člani tega sveta.

Vrsta prireditev ob 8. marcu

Ženski iniciativni odbor za Goriško bo letošnji 8. marec počastil kar se da slovesno. Že danes zvečer ob 18.30 bodo v razstavnih prostorih avditorija odprli razstavo slik Eme Lavrenčičeve in skulpture Bogomile Doljakove. Razstava bo odprta do prihodnje sobote, ko bo v avditoriju osrednja proslava mednarodnega ženskega praznika z bogatim kulturnim sporedom. Tradicionalne prireditve, združene z družabnostjo, bodo tudi v nekaterih drugih krajih na Goriškem. Tako bodo 8. marec proslavile v organizaciji domačega prosvetnega društva ženske na Vrhu, v Pevmi in na Oslavju ter v Štandrežu.

Ob današnjem mednarodnem prazniku žena bo tudi na tržiškem področju vrsta prireditev. Tako bo v Ronkah na pobudo in v organizaciji združenja žena Italije (UDI) ples v osrednji dvorani. Ob tej priložnosti bodo pobirali podpise za predložitev zakonskega osnutka proti spolnemu nasilju. Posoška mladinska organizacija KPI priredi ob 16.30 v ljudskem domu v Beglianu praznovanje, namenjeno ženskam. Nastopila bo gledališka skupina Collettivo animazione teatrale monfalconese z delom «Io ero un uomo». Podobne prireditve bodo danes tudi v Štarancanu in Turjaku.

Ženska manifestacija pred ljudskim vrtom

Ob priliki današnjega mednarodnega praznika žena prireja goriški priložnostni odbor za proslavo 8. marca od 9. do 12. ure na ploščadi pred ljudskim vrtom manifestacijo. Pobirali bodo podpise v podporo ljudskega zakona proti nasilju nad žensko in tudi s panoji prikazali položaj ženske.

● **Približno 10 dni** se bo zdravil 36-letni Matteo Setič iz Škocjana ob Soči. Ranil se je pri padcu z motornim kolesom v neposredni bližini doma. Okoliščine nesreče še niso znane.

Pasolinijev Calderon v ponedeljek v Gorici

V okviru italijanske gledališke sezone bo v ponedeljek, 10. marca, ob 20.30 v veliki dvorani Ginnastice Goriziane nastopilo Stalno deželno gledališče z delom Pier Paola Pasolinija «Il Calderon». Režija Giorgio Pressburger, za sceno pa je poskrbel Sergio d'Osmo v sodelovanju s slikarjem Giuseppom Zigaino. Kakor je znano, je bila premiera Calderona v Pordenonu, Stalno deželno gledališče pa bo v prihodnjih tednih gostovalo še v Vidmu, Krminu in Rimu. Na tržaških odrskih deskah bodo delo predstavili v drugi polovici aprila.

Kino

Gorica

VERDI 17.30—22.00 «Liquirizia». B. Bouchet in E. Pagni. Prepovedan mladini pod 14. letom.
CORSO 17.00—22.00 «Tesoro mio». J. Dorelli in Z. Araya. Barvni film.
VITTORIA 17.30—22.00 «Confessioni di una hostes». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 16.30—22.00 «Mani di velluto».
PRINCIPE 17.30—22.00 «The vanderers».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 «Lovec na jelene». Ameriški film.
SVOBODA 18.00—20.00 «Manitù duh zla». Ameriški film.
DESKLE 19.30 «Safari express». Italijanski film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Pontoni & Bassi, Raštel 52, tel. 83-349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Centrale, Trg republike, tel. 72-341.

Prireditve

Na povabilo domačega PD «Hrast» bo jutri, 9. marca, gostovala v Doberdobu šiandreška dramska skupina s komedijo «Strogo zaupno». Nastop bo v župnijskem domu ob 18.30.

Izleti

Slovensko planinsko društvo obvešča ljubitelje belega športa, da je še nekaj prostih mest v avtobusu za izlet na Zoncolan, kjer bodo 16. marca Zimske slovenske športne igre. Vpisovanje se zaključi v sredo, 12. marca.

Slovensko planinsko društvo v Gorici bo 20. aprila priredilo družinski avtobusni izlet na Repentabor s skupno večerjo in srečolovom. Dne 17. in 18. maja pa bo družinski avtobusni izlet na Plitvička jezera. Prijave vsak dan na sedežu SPD (zjutraj do 11. ure), kjer je moč dobiti tudi vsa pojasnila.

BELEŽKE GORIŠKE ČRNE KRONIKE

Neapeljčan izdajal nepokrite čeke trije temnopoltci pa so okradli zlatarno

Prepodjetnega sleparja je policija prijela - Doslej še ni sledu za tremi «ptiči», ki so okradli zlatarno v Carduccijevi ulici

Kar dva primera v Gorici neobičajne črne kronike moramo danes zabeležiti. Prvi se je pripetil že v četrtek, izvedeli pa smo zanj šele včeraj, drugi pa se je pripetil včeraj popoldne v središčni Carduccijevi ulici.

36-letnemu Napoletancu Renatu Gallu, s stalnim bivališčem v Rimu, so končno stopili na prste, ko je skušal na nepošten način priti do čedne vsote denarja. Zataknilo se mu je v četrtek popoldne v Gorici, kjer je nameraval razpečati nekaj najbrž ukradenih čekov. V trgovini Elite, na Verdijevem korzu, je kupil za okrog 200 tisoč lir oblačil, vse to pa plačal s čekom za pol milijona lir, naslovljenim na nekega Roberta Guarzija. Da bi stvar izgledala še bolj resna, je iz žepa privlekel tudi vozniško dovoljenje, naslovljeno na omenjeno osebo. Tako so mu v trgovini izplačali in to s čekom različko za tristo tisoč lir. Očitno pa je Gallo hotel priti do gotovine, ter se zato napotil v bližnji bar, kupil nekaj blaga in predložil za plačilo ček, ki so mu ga malo prej izdali z trgovini. Prav te okoliščine so vzbudile sum pri lastniku lokala, ki sicer dobro pozna lastnika trgovine Elite. Kratek telefonski pogovor z njim je samo še potrdil sum, da gre najbrž za sleparja. Ostalo je opravila policija, ki je podjetnega Napoletanca spravila v zapor in sestavila prijavo.

Drugi primer črne kronike se je pripetil včeraj v prvih popoldanskih urah, v znani Šuligojevi zlatarni v Carduccijevi ulici. Takoj potem ko je trgovec Bogdan Šuligoj odprl skupno s prodajalko Betti Princič svojo trgovino, so prišli vanjo nekateri klienti, ki so si hoteli ogledati nekaj okrasnih predmetov. Med temi je bila tudi skupina treh temnopoltih ljudi, od katerih je eden le za silo govoril italijansko. Gospodar jim je pokazal več predmetov, izbrali so si nekatere, hoteli obračun v dolarjih in tudi v nemških markah, povedali, da gredo v hotel po denar in so se odpeljali s svetlomodrim volkswagenom s francosko registracijo. Ko je Šuligoj že obračunaval ceno nekih predmetov v tujo valuto je eden izmed trojice zaželel pogledati še nekaj predmetov, ki so bili razstavljeni v izložbi in temu je pokazala prodajalka.

Šele potem ko je trojica odšla, se je trgovec zavedel, da mu je zmanjkala ogrlica — razstavljena je bila v izložbi — iz zlata in z vdelanimi dragulji, kar precejšnje vrednosti. Takoj je obvestil goriško policijo in kmalu je bil dan alarm in vse policijske patrulje na meji in po vsej deželi so bile takoj obveščene. Najbrž pa je alarm prispel prepozno, kajti zdi se, da je ena policijska patrulja komaj dve uri po kraji, torej pred 17.30, povedala, da je na izstopu na avtocesti v Mestrah šel francosko registriran modri volkswagen. Policisti v Mestrah so se tega zavedli šele kasneje, ko so po radiu dobili obvestilo, da je treba blokirati to vozilo. Naj povemo še, da je bilo to vozilo v Carduccijevi ulici parkirano nepravilno, in da so mestni stražniki dali na steklo listek s kaznijo.

Občinski pometači oklicali stavkovno gibanje

Kako pomembno nalogo opravljajo pometači, po navadi cenimo šele, ko se nam na dvoriščih ali hodnikih začnejo nabirati kupi smeti in drugih odpadkov. Nekaj takega se nam v Gorici obeta za prihodnje dni. Občinski pometači, člani sindikata uslužbencev krajevnih uprav, so namreč oklicali stavkovno gibanje, začenši od ponedeljka, 10. t.m. Zaenkrat bodo skušali samo dosledno izvajati pravilnik za odvoz smeti. To pomeni, da bodo odnašali le odpadke iz gospodinjstev, kartonsko in drugo embalažo, ki bo spravljena v predpisanih merah in povezana v svežnje.

Uslužbenci hočejo s stavkovnim gibanjem doseči izboljšanje delovnih pogojev (boljša in bolj primerna oblačila, povečanje organika) in izboljšanje uslug na celotnem področju občine.

Do zdaj so te zahteve zmeraj naletele na gluha ušesa pri občinski upravi. Morda pa bodo kupi smeti, ki se bodo začeli nabirati po dvoriščih in ulicah, pristojne oblasti le prepričali, da bodo ugodile zahtevam.

Priložnost za aktivno rekreacijo

Tržiška podružnica svetovnega sklada za varstvo narave (WWF) bo jutri dokončala pogozdovanje goličav v neposredni bližini tržiške trdnjave. Kakor smo že poročali, bodo na tem področju zasadili nekaj sto mladih drevesc. Pri pobudi sodelujejo tudi nekatera druga društva iz Tržiča. Za tiste, ki nameravajo sodelovati, še sporočilo, da je zbirno mesto na osrednjem trgu ob 8.30.

OŠABNOST NI NAJLEPŠA ČEDNOST

ŠEST MESECEV ZAPORA ZARADI GROŽENJ POLICIJI

Z denarjem res ni mogoče kupiti vsega - To sta včeraj spoznala Aldo Spigarolo in Pietro Savio

Tista, da z denarjem lahko vse kupiš, ne drži povsem. To sta včeraj na lastni koži ugotovila 29-letni Aldo Spigarolo in njegov 33-letni prijatelj Pietro Savio. Doma sta iz San Giovannija ob Nadiži, oba pa sta se povzpela med tako imenovano boljšo družbo, ki je prepričana, da si lahko marsikaj dovoli. Prav to napačno mišljenje pa je možakarja spravilo v goriški zapor in včeraj še pred sodnike goriškega okrožnega sodišča, ki so obema prisodili po šest mesecev zapora, Spigarolu pa še 90 tisoč lir denarne kazni za prekrške cestnega zakonika. Kazen je pogojna in brez vpisa v kazenski list.

Kakor smo že poročali v sredo, 5. t.m., se je dogodek, ki je spravil možakarja v zapor, pripetil v torek okrog poltretje ure na cesti v bližini Fare. Policijski obhodniki, ki je bila namenjena proti Gradišču je pripeljal nasproti avtomobil znamke bmw 2600 z nezasenčenimi lučmi, in to z veliko hitrostjo. Kljub večkratnemu opozorilnemu znaku pa šofer ni zmanjšal hitrosti in menjal luči, ampak je peljal dalje.

To zadržanje se je policijskim agentom zdelo sumljivo, spremenili so smer vožnje ter se lotili zasledovanja. Beemvejevca so dohiteli in ustavili šele v bližini znanega gostišča Al fogolar, za volanom pa je bil Aldo Spigarolo. Policisti so ga seznanili z dvojnim prekrškom prometnih predpisov, potem pa naj bi se dogodki odvijali, kakor se v takih primerih rado zgodi. Beseda je dala besedo, bilo je izrečenih nekaj groženj na račun policijske obhodnice, nekaj nepotrebnega bahaštva z denarjem, s katerim je mogoče podkupiti vse prefekture v Italiji itd. Skratka, dovolj argumentov za aretacijo.

Tako sta Savio in Spigarolo prve jutranje ure že prebila v zaporu, kjer sta zapravila tudi naslednje dni, namesto, da bi marljivo delala v lastnih podjetjih. Pa še to: sodišče je pri odmeri kazni šlo še preko zahteve, ki jo je postavil javni tožilec, ki je predlagal zaporno kazen petih mesecev (z ozirom, da sta bila obtoženca še nekaznovana), zaradi grožnenj in žalitve ter administrativne sankcije glede kršenja cestnega zakonika.

Spet onesnaženja v bližini Nem?

Farmacevtska tovarna ICFI v Nemah je spet v ospredju pozornosti.

Pred nekaj dnevi je odbor za varstvo okolja področja ob srednjem toku Tera, s sedežem v Povolettu in Reani, poslal predsedniku deželne vlade, videmskemu prefektu in drugim oblastem pismo, v katerem se pritožuje, da je ponovno prišlo do onesnaženja zraka na tem področju. V dolgem pismu menijo člani tega odbora, da se najbrž ni delo v tovarni popolnoma ustavilo, potem ko je bila proizvodnja lani z odlokom prekinjena.

PRIZADEVANJA GORIŠKE TRGOVINSKE ZBORNICE

MADŽARI KAŽEJO PRECEJ ZANIMANJA ZA NAPRAVE V GORICI IN TRŽIČU

V poštev naj bi prišli tovorno postajališče pri Štandrežu in pristanišče v Tržiču - Tu naj bi bila skladišča madžarskega blaga namenjenega v zah. Evropo in prekomorske dežele

V bližnji bodočnosti bodo Goriško obiskali madžarski gospodarski zastopniki. Gre za predstavnike trgovske družbe Terimpex, ki skrbi za vso zunanjo trgovino te države in avtoprevoznega podjetja Hungarocamion, v sklop katerega spadajo tovornjaki, ki prevažajo madžarsko blago po tujih cestah.

Pisali smo že, da se Madžari zanimajo tako za goriško tovorno postajališče kot za tržiško pristanišče, saj nameravajo baje nekje v zahodni Evropi postaviti skladišča svojega blaga in najbrž tudi popravljalne delavnice za svoje tovornjake. V goriškem tovornem postajališču naj bi uredili tako skladišče blaga, za tržiško pristaniščе pa se Madžari zanimajo, ker nameravajo najbrž tudi tam postaviti skladišče blaga, ki je namenjeno izvozu v prekomorske države. Tako naj bi si v Tržiču zagotovili nekako ekskluzivo za izvoz z ladjami. Pogovori o tem potekajo med goriško trgovinsko zbornico in madžarskimi trgovskimi podjetji že več časa, pričeli so se ob priliki mednarodnih blagovnih razstav Espomego, nadaljevali pa še pred kratkim med obiskom delegacije goriške trgovinske zbornice v Budimpešti.

O tem je poročal na zadnjem sestanku upravnega odbora goriške trgovinske zbornice Delio Lupieri. Povedal je tudi, da bo goriška trgovinska zbornica uredila na jesenskem sejmu v Budimpešti svoj paviljon, na katerem bo prikazala med drug

INTERVJU S PAKISTANKO ALLEY IN KITAJKO HUI QI

AZIJSKI 8. MAREC

Shakra Reza - Alley in Hui Qi

Profesorici Shakra Reza - Alley in Hui Qi sem pred dnevi srečala v miramarskem Mednarodnem centru za teoretsko fiziko. Prva je iz Karačija, druga iz Pekinga. Srečanje z njima je bilo izredno prijetno in zanimivo. K nam prihajata od daleč, iz držav, ki jih bolj malo poznamo. Še manj vemo, kakšna je ženska stvarnost v Pakistanu in na Kitajskem. Ko sem jima predlagala, da bi za naš dnevnik kaj več povedali o sebi in na splošno o ženski, sta z velikim veseljem na to pristali.

Profesorica Shakra Reza - Alley.

«Pakistanska ženska je v glavnem gospodinja in mati. Zelo malo jih študira, še manj doštudira, čeprav moram povedati, da se stanje izboljšuje. Na višje šole in univerze gredo lahko le tisti, ki imajo denar. Ženske se največ odločajo za študije medicine in umetnosti. Zelo malo jih je, ki bi študirale fiziko ali n.pr. inženirstvo. Sama sem bila ena dveh žensk, ki sem leta 1965 diplomirala na univerzi «Punjab» v Karačiju. Omeniti moram, da je na tej univerzi študiral tudi prof. A. Salam, direktor tržaškega Centra. Študirala sem fiziko in danes opravljam zelo važno funkcijo v glavnem znanstvenem centru v Karačiju. Moja ekipa dela na jedrskem načrtu, trenutno opravljam važne poskuse z jedrskimi gorivi. Celih 12 let sem morala čakati na to, da so moški odločili, da me pošljejo na specializacijo izven države in sem prva ženska - fizik, ki jim je to uspelo. Lahko si mislite, kako sem srečna.

Ženske, ki pri nas delajo, imajo doma več pomočnic oziroma pomočnikov. Z možem imava oba zelo odgovorno službo in imava tudi tri otroke; zato si doma pomagava s petimi služabniki. Seveda si le redka družina lahko privošči tako rešitev. Državnih vrtcev ali šol je zelo malo ali nič, vse je privatno in zelo drago, tako je ženska prisiljena ostati doma. K temu pripomore tudi vera. Mlajše ženske, ki smo v službi, se skušamo organizirati, pa nas je premalo, da bi nam to uspelo; tako le med seboj govorimo o ženski problematiki.

Pri nas so zakoni še vedno stvar dogovora med družinami; sama sem svojega moža prvič videla na dan poroke, o ločitvi se pri nas sploh ne govori. Moški imajo lahko še vedno 4 ženske in vrsto priležnic, a se to povsem opušča, ker bi to bilo predrago. Res vam ne morem odgovoriti, kaj bi se zgodilo ženski, če bi si dobila drugega. Ne vem, ce se je to kdaj zgodilo. Prej sem omenila zdravnice; pozabila sem povedati, da so šole ločene. Ločene so tudi bolnice. Ženska gre lahko k zdravnici, moški le k zdravniku. Vidite, pakistanska ženska ima pred seboj še dolgo, dolgo pot preden bo lahko praznovala 8. marec. No, takole razmišljam, se mi zdi tista pot, kot pot nas znanstvenikov, ki se zdi brez konca.»

Tako je pripovedovala profesorica Qi iz Pekinga:

«Položaj ženske je na Kitajskem povsem drugačen. Ženski pri nas pravijo tudi «pol neba» in lahko doseže vse, kar je dovoljeno moškemu.

Diplomirala sem na pekinški univerzi in danes sem tam zaposlena. Delam v ekipi na oddelku za fiziko. Moj mož je po kulturni revoluciji znanstvenik za kompjuterje na Akademiji znanosti, prej je bil vodja oddelka za teoretsko fiziko. Ker so razen naju, zaposleni tudi najini starši, smo si za otroka najeli pomočnico, ki skrbi izključno zanj. Lahko bi sicer opravljala tudi ostala hišna dela, vendar to preveč stane. Na Kitajskem se za varstvo otrok največkrat uporabijo stari, starši. Na naši univerzi imamo tudi jasli in otrok gre lahko v vrtec s tretjim letom, torej vidite, da je pomoč stare mame ali očeta potrebna. Ženska ima ob porodu 2 meseca dopusta in majhnega otroka le nerada pusti v jaslih.

Pri nas je eden največjih problemov majhno število višjih šol in univerz. Za vpis velja omejeno število in prednost imajo tisti, ki sprejemne izpite opravijo zelo dobro. Sicer imamo televizijsko univerzo; vsi, ki se prijavijo za tak študij imajo tri proste dopoldneve. Izpite potem opravljajo na najbližji univerzi. To seveda zahteva veliko truda. Kar se zaposlitve tiče, je za tiste, ki doštudirajo, zelo lahko. Država poskrbi za vse; seveda moramo sprejeti mesta, ki nam jih predlagajo. Imamo pa veliko izbiro, ker je tistih, ki študirajo na univerzah od 5 do 10 od sto. Drugi problem, ki je povezan s problemom šolstva nastane, ko moramo odločiti, kaj bodo naši otroci po poklicu. Ker brez primernega študija težko dobi zaposlitev, je ta problem zelo velik.

Moški in ženska si porazdelita tudi delo doma; zelo radi hodimo v kino, gledališče in na koncerte. Ravno včeraj sem prejela pismo od moža in tako zvedela, da je Peking proslavil rojstvo Chopina z enomesečnim ciklusom koncertov njegove glasbe.

Tudi pri nas se zelo malo govori o ločitvi, čeprav je ločitev dovoljena. Moramo povedati, da je proti taki rešitvi predvsem ženska. Družina je za nas zelo, zelo važna. Sprašujete ali smo zadovoljne? Problemov je še veliko; vendar ko gledamo naše sosede, ko pogledamo nazaj v našo zgodovino se nam zdi, da smo opravili delo velikana in še naprej to delo opravljamo z velikim navdušenjem.»

ODINEA CUPIN

Slovenska imena naših krajev 23.

SREDIPOLJA?

To ime je gotovo eden največjih etimoloških nesmislov, ki ga slavisti in romanisti péstijo menda od prejšnjega stoletja; ponavlja ga Frau (Dizionario toponomastico Friuli Venezia Giulia, UD 1978, str. 101), ki citira dve lepi stari obliki: l. 1295 *in Radopolia*, l. 1399 *Rodopoglum*. Ne poznam enega samega primera, v katerem bi na poti iz slovenščine v italijanščino (latinščino, furlanščino) v naših krajih izginil kak začetni *s* niti pred soglasnikom: na pr. l. 1242 *in villa de Striena*, l. 1250 *de Sdreina*, to je *Srédnje* v dolini Arbeča (vse stare oblike citiram po Frauu iz di Prampera in Corgnalija). Razlago iz *sredi + polja* je torej izključiti brez dvoma in brez škode. Izhajam rajši iz pridevnika *ród* in rekonstruiram prvotno slovensko ime **Rodopolje*. Pleteršnik navaja tudi primera *roda zemlja, roda njiva* v imenu «suha, revna» zemlja. Celo pomen ustreza kakovosti zemlje na kraških tleh.

Kaže še rabiti v slovenščini nesmiselno rekonstrukcijo *Sredipolja, Sredipolje?* Rekel bi odločno, da ne.

NOVICE Z VALUTNIH TRŽIŠČ

Podražitev platine in dolarja

Na valutnih tržiščih so bile kupčije ta teden bolj umirjene, le za platino in dolarje je bilo precejšnje povpraševanje. Platina je postala «vroča kovina», ker se ni podražila v zadnjih mesecih v isti višini kot ostale plemenite kovine. Dolar preživlja ugodno konjunkturo zaradi povišanja obrestne mere v ZDA. Med ostalimi valutami ni prišlo do večjih premikov.

Platina je bila ta teden najbolj iskano blago, zato je tudi njena cena poskočila za deset odstotkov. Gram platine stane zdaj že 25 tisoč lir, unča te kovine pa že nad tisoč dolarjev. Verjetno so sprožile masovne nakupe platine govorice, da bo unča te kovine v kratkem dosegla vrednost 1000 dolarjev, nato se je ustvarilo splošno navdušenje in cena je hitro lezla navzgor. Za platino je značilno, da je le malo na razpolago na tržiščih, zato povzroči tudi srednjevisoko popraševanje hitro višanje cene.

Cena zlata je bila v glavnem umirjena, nekako v pričakovanju svetovnih dogodkov. Verjetno čakajo operaterji na razplet spora okrog talcev v Iranu. V ponedeljek so se odprle kupčije v Hongkongu s ceno 637 dolarjev, potem pa se je ta kovina nekoliko pocenila in v Londonu so popoldne zaprli tržišče pri ceni 630 dolarjev za unčo. V torek je zlato stalo med 630 in 634 dolarji, v sredo je bilo povpraševanje po rumeni kovini živahnejše in cena je zlezla na 644 dolarjev. V četrtek je bila ponudba zlata večja od povpraševanja, zato je njegova cena spet padla in sicer tudi na 627 dolarjev za unčo. Verjetno so vplivale na pocenitev zlata govorice o skorajšnji osvoboditvi talcev v Teheranu. Opazovalci še vedno predvidevajo nihanje cene zlata med 600 in 700 dolarji, zadnje dni pa nekateri brokerji (borzni agenti) omenjajo tudi možnost pocenitve zlata do cene 550 dolarjev za unčo. V poletnih mesecih naj bi se zlato spet podražilo, pred koncem leta pa naj bi doseglo ceno 1.000 dolarjev.

Cena srebra je bila tudi precej umirjena, tako da stane kilogram plemenite bele kovine 930.000 lir, unča pa 33-34 dolarjev.

Med valutami je bilo največ povpraševanja po dolarju, katerega cena se je povišala za dva odstotka. En dolar stane zdaj 833 lir, 1,79 marke, 1,71 šv. franka in 248 jenov. Ameriška valuta se je ovrednotila v glavnem zaradi zvišanja obrestne mere v ZDA, ki znaša že visoko stopnjo 17 odstotkov. Tako visoko nagrajevanje kapitalov je privabilo veliko naložb v Združene države Amerike, največ iz Švice. Tako si je tudi lahko razlagati razvrednotenje švicarskega franka, do katerega je prišlo v teh dneh. Verjetno je okrepitev dolarja bolj trenutnega značaja, saj ni mogoče okrepiti za daljše obdobje neko valuto le s povišanjem obrestne mere.

Japonski jen je sledil dolarju in se je okrepil nasproti ostalim valutam. Nemška marka in francoski frank sta ostala v glavnem na prejšnjih položajih, podobno tudi švicarski frank, ki polagoma pridobiva na vrednosti po razvrednotenju za nekaj odstotkov. Britanski funt je zgubil na vrednosti približno pol odstotka, ker so se kapitali tudi iz Velike Britanije začeli premikati v ZDA.

Poleg dolarja se je med valutami še najbolje odrezal avstrijski šiling, ki je pridobil na vrednosti nasproti vsem valutam, razen dolarja in jena.

Italijanska lira se je razvrednotila za pol odstotka nasproti ostalim valutam, verjetno zaradi množičnih aretacij finančnih mogotcev, vpletenih v škandal okrog Italcasse.

(srs)

NAKUPNA CENA TUJIH VALUT

	Trst 7. 3.	Celovec 6. 3.	Zürich 6. 3.	Beograd 7. 3.
Ameriški dolar	825.—	12,55	1,76	19,51
Kanadski dolar	705.—	10,85	1,54	16,71
Nemška marka	460.—	706.—	97.—	1108,85
Holandski florint	418.—	641,50	88.—	1004,05
Belgijski frank	27,50	42,30	5,90	66,83
Danska krona	149.—	225.—	31,75	354,73
Švedska krona	191.—	294.—	41.—	464,44
Norveška krona	162.—	253.—	35,50	398,50
Francoski frank	197.—	300.—	42.—	471,75
Italijanska lira	—	1,50	2,125	2,39
Angleški funt	1830.—	28,10	4.—	43,75
Irski funt	1665.—	—	—	—
Švicarski frank	480.—	740.—	—	1160,40
Avstrijski šiling	64.—	—	13,55	155,04
Japonski jen	3.—	5.—	—	—
Avstralski dolar	850.—	—	2.—	21,20
Španska peseta	11,30	18,40	2,65	—
Portugalski eskudo	15,50	23.—	3,80	—
Jug. dinar - mali	35.—	52.—	8.—	—
- veliki	35.—	52.—	8.—	—
Grška drahma	20.—	30.—	—	—

VZHODNOEVROPSKE VALUTE V TRSTU 7. 3. 1980

Sovjetski rubelj	162.—
Poljski zlot	6.—
Češka krona	35.—
Madžarski forint	27.—
Romunski lej	31,50
Bolgarski lev	412.—
Turška lira	10.—

DRAGOCENE KOVINE

6. 3. 1980	Nakup	Prodaja
ZLATO		
Milan (g)	17.100	13.300
ZLATO		
London (unča)	6,23 dol.	2,26
SREBRO		
Milan (kg)	965.000	995.000
PLATINA		
Milan (g)	27.500	27.500

Z GOBARSKO KOŠARICO PO PRIMORSKEM

Bogati trije gobarski dnevi na srečanju s strokovnjaki v Ljubljani

Uspešna primerjava primorskih in dolenjskih področij - Začetek nešportnega lova

III.

Naslednji dan sva z Bašinom dvanajst ur pešačila in nabirala še tiste redke gobe, ki so v teh vročih in sušnih dneh sploh lahko zrastle. Sledila sva isti poti kot prejšnja leta, ko sva nabirala za vsemogoče razstave, a rezultat lanskoletne celodnevne naporne hoje je bil mnogo skromnejši. Gobe sem srečno pripeljal čez mejo in se takoj napotil v Prosvetni dom, ki je bil že okusno pripravljen za drugo razstavo zamejskih gobarjev. Čez nekaj časa sta dospela tudi determinatorja in sicer ing. Gabrijel Seljak iz Nove Gorice, ki se je bavil v glavnem z determinacijo gob iz rodu Koprenk (Cortinarius) in pa dr. Dušan Vrščaj iz Ljubljane. Determinacija in postavljanje gob po mizah, pokritih z mahom, se je zavlekla pozno v noč. Kljub slabim vremenskim pogojem smo zbrali točno 208 vrst gob, vsekakor 24 manj kot leto prej. Če za prvo razstavo lahko trdimo, da smo imeli v glavnem samo primorske gobe, to ne velja za lanskoletno, saj smo jih prinesli iz najrazličnejših področij Slovenije in zamejstva. Zanimanje publike je bilo še kar zadovoljivo, morda nekoliko slabše od prejšnje razstave. V ponedeljek zjutraj so si razstavo ogledale tudi slovenske okoliške šole in nekaj razredov realne in klasične gimnazije.

Teden dni kasneje sva se z Bašinom že spet trudila z iskanjem gob za sežansko razstavo. Pot sva nekoliko spremenila z upanjem, da bova naletela na boljše razmere, a že po pregledu nekaj terenov, sva demoralizirana ugotovila, da se je gobarsko stanje znatno še poslabšalo. Zato sva rajši krenila na področje, kjer ponavadi nisva nabirala gob za razstave. Nedaleč od brezovega gozdička, kjer sva našla čudovite primerke rdeče mušnice, sva naletela v mešanem gozdu na vrsto majhne, belo-sive kolobarnice, ki je do tedaj še nikoli nisem videl. Rasla je v gručah, v tipičnem krogu okoli redke vrste vrbe (Salix caprea); posebno značilno je bilo na kocenu zelo vidno, minljivo zastiralce! Na determinaciji v Sežani smo ugotovili, da je to obročkasta kolobarnica (Tricholoma cingulatum) in da raste izključno v simbiozi z vrbami, kar je popolnoma ustrezalo našemu najdišču ter da je zelo redka goba, saj sta znani v Sloveniji samo dve najdišči.

Zveza gobarskih družin Slovenije je že dolge mesece skrbno pripravljala šestdnevno mikološko strokovno srečanje v začetku oktobra za determinatorje in člane gobarskih družin. Prisotnost na tem srečanju so zagotovili tudi mikologi svetovnega slovesa in sicer prof. Meinhardt Moser, ki je največji strokovnjak za koprenke (Cortinarius) in pa dr. Hans Hass, izvedenec predvsem za mlečnice, golobice in razcepljenke (Inocybe). V nedeljo, 7. oktobra sva s predsednikom sežanske družine že ob šestih zjutraj odpotovala proti Ljubljani, kajti ob pol osmih je bil napovedan odhod proti dolenjskim terenom. V dopoldanskih urah smo po skupinah nabirali gobe po najrazličnejših terenih predvsem v listnatih gozdovih, oo kosilu pa do poznih večernih ur je sledila determinacija in diskusija ogromne množice gobjega materiala pod vodstvom omenjenih strokovnjakov. Osebno sem se omejil na spoznavanje in primerjavo s podobnimi primorskimi gobami; največje težave mi je povzročalo sporazumevanje s strokovnjaki, saj nemščine na žalost ne poznam. Na pomoč so mi priskočili stari znanci, ki so se ljubeznivo ponudili za občasne prevajalce. Že prvi dan sem dokončno spoznal razliko med majhno olivno - belo polževko (Hygrophorus olivaceoalbus), ki sem jo našel v smrekovem gozdu in med večjo gabrovo polževko (Hygrophorus dichrous), ki raste na Krasu v listnatih gozdovih. Ti dve gobi napačno zamenjujemo zaradi podobnosti barv, razlikuje ju pa velikost in predvsem različno rastišče.

S seboj sem prinesel gobo - neznanko iz rodu cevark, ki je bila razstavljena na openski razstavi in ki sem jo skrbno posušil za to priložnost. Strokovnjaku s 50-letnimi izkušnjami, kot je dr. Haas, determinacija ni predstavljala nikakršnega problema in v trenutku mi je po krajšem ogledu, poimenoval neznano gobo. Skrbno sem si zapisoval kar me je posebno zanimalo, pregledoval nekaj zanimivih knjig, spoznal precej slovenskih gobarjev ter z nekaterimi vzpostavil prijateljske vezi. Po treh dneh sem videl že toliko vrst gob in toliko neprebavljenega gobjega materiala, da se mi je kar mešalo pred očmi. Z Mirotom nisva več vzdržala in sva pod noč dobesedno zbežala iz Ljubljane domov.

MILKO ČEBULEC

Predvčerajšnjim so žene iz Križa imele v Ljudskem domu srečanje in družabni večer. Osrednja proslava dneva žensk bo jutri. Na sliki: ženske v sprevodu

(Nadaljevanje sledi)

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

12.30 Check - up: oddaja o medicini
13.25 Vremenska slika
13.30 DNEVNIK
17.00 Odpri se sobota Potovanje v karavani
18.35 Izžrebanje loterije
18.40 Nabožna oddaja
18.50 Posebna oddaja iz parlamenta
19.20 Halo, nujna pomoč — serijski film 6. epizoda
19.45 Almanah in Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.40 «Spacca il minuto», komedija, ki jo je napisal Peppino De Filippo «Pranziamo insieme», farsa, ki jo je napisal Peppino De Filippo
22.15 Velike razstave Ob koncu DNEVNIK in Vremenska slika

Drugi kanal

12.30 Deček Dominik — TV film Družinski prijatelji
13.00 DNEVNIK 2 — Ob 13. uri
13.30 Iz našega žepa
14.00 Evropski dnevi
14.30 Šolska vzgoja: Odprta šola — Tedenska oddaja o vzgojnih problemih
15.00 Cerenova Costantica: Kolesarstvo Program za mladino
17.00 «Il mulino sulla Floss» — TV film, 1. del
17.30 Gledališče — glasba
18.15 Cineclub
18.55 Izžrebanje loterije
19.00 DNEVNIK 2 — Dribbling Sobotna oddaja o športu Napoved vremena
19.45 DNEVNIK 2 — Odprti studio
20.40 Korenine — naslednje generacije, 2. del TV nadaljevanke v kateri nastopajo: Henry Fonda, Olivia De Havilland, Harry Morgan in drugi.
21.35 «Saltimbanchi si muore» — 4. in zadnji del
22.25 Trije nezmotljivi — TV film DNEVNIK 2 — Zadnje vesti

Tretji kanal

18.30 Napoved programa za prihodnji teden
19.00 DNEVNIK 3
19.30 Malo gledališče
19.35 Tedenska rubrika
20.05 «Le cinque giornate di Milano» — 2. del
21.05 Veliki rimski barok
22.00 DNEVNIK 3
22.30 Malo gledališče (ponovitev)

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

8.35 Vrtec na obisku: Miličnik
9.20 Pisani svet
9.55 Oberstaufen: Veleslalom za moške
11.00 London je moj — TV nadalj.
12.25 Oberstaufen: Veleslalom za moške
13.30 Pot do pravične in spodbudne delitve — izobraževalna serija
13.45 Poročila
17.00 Drž. košarkarsko prvenstvo
18.45 Glasbena oddaja
19.10 Risanka
19.30 Poročila
20.00 Vzpon Madsa Andersena — TV nadaljevanka
20.55 Igrani film

Koper

17.00 Drž. košarkarsko prvenstvo
18.30 Oberstaufen: Veleslalom za moške
19.50 Stičišče
20.30 DNEVNIK
20.45 «... e venne il tempo di uccidere» — film
22.50 Hokej na ledu — Jugoslavija — Kitajska

Zagreb

17.45 Znanost
19.30 TV DNEVNIK
19.55 Hokej na ledu: Jugoslavija — Kitajska
22.45 Športna sobota

SVICA

18.30 Jazz magazine
19.05 Izžrebanje loterije
20.30 DNEVNIK
20.45 «Caffè Odeon» — film
22.30 Sobotni športni program

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.45 Pravljica za dobro jutro; 8.10 Jutranji almanah: Sobotni trim in zdravniški nasveti; 9.00 Iz arhiva: «Dirka po Italiji»; 9.45 Plesni orkester RTV Ljubljana; 10.10 Radijski koncert; 11.10 Radijski koncert; 11.30 Sobotni sound; 12.00 «Bom naredu st'zdice, čier so včas' b'le», glasnik Kanalske doline; 12.30 Pesem poje o...; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Otroško okence: Iz zakladnice slovenske mladinske literature; 14.30 «Vse lepo, vaš Peter!»; 16.30 Poslušali boste; 17.10 8. marec: Praznik žena; 18.45 Vera in naš čas.

RADIO TRST A DANES, SOBOTA, OB 17.10

«POSVETILO NAŠIM ŽENSKAM»

Izredno poldrugourno oddajo z naslovom «8. marec: Praznik žena» je pripravila Lelja Rehar. V oddaji izstopajo izjave tržaške časnikarke Brede Pahor, tajnice ženskega iniciativnega odbora za Goriško, Marte Mercuza in Brune Dorbolo Strazzolin iz Špetra Slovenov, ki sta jih posneli Mirjam Koren in Ivana Suhadolc. V oddaji je nadalje namenjen poseben prostor dvema tržaškima umetnicama, ki sta za svoje delo dobili najvišje slovensko kulturno priznanje, nagrado Prešernovega sklada, Nora Jankovič interpretira sedem španskih ljudskih pesmi Manuela De Falla in Vivaldijevo kantato «Cessate, o mai cessate», igralka Mira Sardoč pa bo podala odlomke iz «Pomladnega dne» Cirila Kosmača, «Matere» Maksima Gorkega, «Samorastnikov» Prežihovega Voranca in «Tiho je sedela v kotu tranvajskega voza» Zofke Kvedrove in recitirala bo eno pesem Gorkega in Vladimira Nazorja.

19.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.32 Hi-fi magazine; 9.15 Knjiga po radiu; Most na Drini; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Z nami je...; 10.15 Igra orkester Franck Mills; 10.40 Mozaik, glasba in nasveti; 11.00 Kim, svet mladih; 11.32 Horoskop; 11.35 Pesmi; 12.05 Glasba po željah; 14.00 LP tedna; 14.33 V veseli družbi s slovenskimi vokalnimi skupinami; 15.00 Poslušam, poslušas; 15.45 Igra orkester Borghesi; 15.00 Istrski akvareli — Egidio Milinovich; 16.10 Dva glasova, en orkester; 16.32 Crash; 16.55 Pismo iz...; 17.00 Poslušajmo jih skupaj; 17.32 Glasbeni weekend.

KOPER

(Slovenski program)

6.30, 7.25, 13.30, 14.30, 16.30 Poročila; 6.00 - 7.30 Glasba za dobro jutro; 7.30 Zaključek; 13.00 Pregled dogovorov; 13.05 Medrojaki v zamejstvu; 13.40 Zapojmo in zaigrajmo — spored domačih viž in napevov; 14.00 Moja generacija; 14.37 Glasbeni notes — objave; 15.00 Prenos RL; 15.30 Glasba po željah; 16.00 Pogovor o jeziku; 16.10 Jugoton; 16.45 Reklame in zabavna glasba; 17.00 Zaključek.

LJUBLJANA

6.30, 7.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci!; 7.30 Iz naših sporedov; 8.08 Pionirski tednik; 9.05 in 10.00 Z radiom na poti; 9.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Sobotna matineja; 11.05 Zapojmo pesem — Šopek pesmi ob Dnevu žena; 11.20 Po republikah in pokrajinah; 11.40 Zapojte z nami; 12.10 Godala v ritmu; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Veseli domači napevi; 13.00 Danes do 13.00 — Iz naših krajev — posebna obvestila; 13.20 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Pripovedujejo vam...; 14.05 Glasbena panorama; 14.55 Minute za EP; 15.30 Zabavna glasba; 16.00 «Vrtiljak»; 17.00 Studio ob 17.00 (zunanjepolitični magazin); 18.00 Škatlica z godbo; 18.30 Mladi mladim; 18.55 Minute za EP; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 «Mladi mostovi»; 20.00 Sobotni zabavni večer.

KOPER

(Italijanski program)

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30,

Slovenska imena naših krajev 23.

SREDIPOLJA?

To ime je gotovo eden največjih etimoloških nesmislov, ki ga slavisti in romanisti péstijo menda od prejšnjega stoletja; ponavlja ga Frau (Dizionario toponomastico Friuli Venezia Giulia, UD 1978, str. 101), ki citira dve lepi stari obliki: l. 1295 *in Radopolia*, l. 1399 *Rodopoglum*. Ne poznam enega samega primera, v katerem bi na poti iz slovenščine v italijanščino (latinščino, furlanščino) v naših krajih izginil kak začetni *s* niti pred soglasnikom: na pr. l. 1242 *in villa de Striena*, l. 1250 *de Sdreina*, to je *Srédnje* v dolini Arbeča (vse stare oblike citiram po Frauu iz di Prampera in Corgnalija). Razlago iz *sredi + polja* je torej izključiti brez dvoma in brez škode. Izhajam rajši iz pridevnika *ród* in rekonstruiram prvotno slovensko ime **Rodopolje*. Pleteršnik navaja tudi primera *roda zemlja, roda njiva* v imenu «suha, revna» zemlja. Celo pomen ustreza kakovosti zemlje na kraških tleh.

Kaže še rabiti v slovenščini nesmiselno rekonstrukcijo *Sredipolja, Sredipolje?* Rekel bi odločno, da ne.

Bob Woodward
Carl Bernstein

NIXONOV PADEC

122.

Prevedel Dušan Dolinar

Nikjer ni nikakršnega presenečenja ali ogorčenja. «Je bilo Mitchellu o vsem tem znanega kaj več?» je vprašal predsednik. Moral je torej vedeti, da je Mitchell vpleten, ali pa je kaj takega skoraj popolnoma zanesljivo uganil.

Nixon je nadaljeval: «Ni pa vedel, kako naj bi vse teklo — to s Teksačani, Dahlbergom in tako naprej? No, katera rit je to potem spravila skupaj na tak način? Je bil to Liddy? Je on tisti? To mora biti usekan.»

«Saj je.»

«Hočem reči, ta človek kratko in malo nima glave privite na pravem koncu, kaj? To je tisto, mar ne?» je vprašal Nixon.

«Ne, to ne, ampak bil je očitno pod pritiskom, pritiskali so nanj, naj da več informacij, in kolikor hujši je bil pritisk nanj, toliko bolj je potem on pritiskal na ljudi, naj bolj pritisnejo—».

«Je pritiskal nanj Mitchell?» je vprašal Nixon.

«Očitno.»

«Oh, Mitchell,» je dejal Nixon. «Mitchell je bil ravno na tem, kar si rekel ti, da je namreč tisto, kar potrebujem od tebe, v —»

«V Gemstoneu, ja,» je rekel Haldeman.

To Buzhardtu ni bilo čisto jasno, vendar je beseda zvenela podobno kot «Gemstone» — to je bil tudi tajni naziv za vohunski načrt Gordona Liddyja, ki je vseboval elektronsko prisluškovanje in vlom v Watergate. Haldeman predsedniku res ni prikrival ničesar.

«Dobro, prav,» je nenadoma presekal predsednik. «Zdaj vse razumem. Nič ne bom še naprej ugibal o Mitchellu in drugih. Hvala bogu, da ni bil Colson.»

Haldeman je povedal predsedniku, da je FBI, potem ko je zaslišala Colsona, prišla do sklepa, da vloma v Watergate ni opravila Bela hiša, temveč ga je verjetno zagrešila CIA — Kubanci in CIA. «CIA naj bi torej —» je začel.

«No, na njihovo analizo se ne zanesem,» mu je segel v besedo Nixon. «Tako globoko se ne bom vpletal. Jaz bom ...» preostalega dela stavka Buzhardt ni slišal.

«Ne, gospod, tega tudi ne maramo, da bi vi,» mu je tolažeče dejal Haldeman.

«Pokliči jih, naj sežejo vmes,» je velel Nixon.

«Dobra poteza,» je odvrnil Haldeman.

«Ravnaj brezobzirno. Tako ravnajo oni in tako bomo ravnali tudi mi.»

«Prav. Storili bomo to.»

Nacionalne varnosti sploh nista omenila. Predsednik in Haldeman sta uporabljala izgovor z njo za to, da bi prek CIA pregovorila FBI, naj zadrži preiskavo. Buzhardt je srknil kavo. Nacionalna varnost je pretveza.

Predsednik in Haldeman sta se potem lotila drugih reči — odstopa načelnika protokola, navijanja v zvezi z zakonom o prihodkih, mednarodnih financ, italijanskih valutnih težav. («Zavoljo lire še z ušesi ne zastrižem,» je pripomnil Nixon.) Koluta sta se počasi sukala in Buzhardt je slišal, kako se moža pomenkujeta o pisanju tiska v zvezi z nenavadnimi ukrepi državne uprave pa o sestavljanju izjave glede prevažanja otrok v šole z državnimi avtobusi. Toda k Watergateu sta se še vrnila. Predsednik je skrbno naročal Haldemanu, kako naj ravna s Helmsom in Waltersom:

«... Reci takole: ‚Glejte, zadeva je taka, da bo to odprlo vse, vso kolobocijo s Prašičjim zalivom, in predsednik kratko malo misli, da —' no, ja, v podrobnosti se ni treba spuščati. Nikar, nikar jima ne laži preveč, ne zatrjuj, češ da v vse skupaj sploh nismo vpleteni, reci samo, da je vse skupaj ‚ena sama komedija zmešnjav', ne da bi se spuščal globlje, reci pa, da je ‚predsednik prepričan, da bo to znova odprlo vso kolobocijo s Prašičjim zalivom'. In reci jim, da ‚so se ti ljudje zdaj zagrizli v to zaradi plena', reci jim pa tudi, da naj pokličejo FBI in ji zavoljo državnih interesov naročijo: ‚Ne rinite več globlje v to zadevo, pika!'»

Tu sta se moža vrnila k zadevam v zvezi z vsakdanjim poslovanjem ovalne pisarne. Buzhardt je ustavil magnetofon. Previl je trak nazaj in poslušal posnetek še enkrat. Njegov vtis se ob drugem poslušanju ni spremenil. Trak je bil uničujoč. Buzhardt je bil ves povožen. Slišal je, kako predsednik odobrava načrt, slišal je, kako predlaga besedo za besedo. Buzhardt je odkril «kadečo se pištolo». Slišal je, kako jo predsednik nabija, kako z njo meri in kako strelja.

Buzhardt si je snel slušalke z razbolelih ušes. Sedel je in strmel po mapah, ki so bile razpostavljene po vsej mizi. Pomislil je: šole je konec.

Šele teden dni je minilo, odkar je St. Clair v pravosodnem odboru predstavniškega doma zarnil obdolžitev, češ da je predsednik vtaknil med napore preiskave, ki jo je vodila FBI, palico CIA, ker je hotel preiskavo ovirati, zavračal pa je to obdolžitev na podlagi izjave z 22. maja. Na široko jo je navedel, potem pa ponudil sklep, da je predsednik omenil CIA samo zato, da bi se razkrila skrivna operacija CIA, ki pa ni v nikakršni zvezi s tem. St. Clairova razlaga je poleg tega slonela na trditvi, da «predsednik sploh ni vedel za snujočo se zaroto, v kateri naj bi ovirali pravico s poskusom, da bi CIA zavrla preiskavo o Watergateu, ki jo vodi FBI.»

Odbor predstavniškega doma so zavedli.

Buzhardta je vzdignil telefonsko slušalko. Rekel je: «Dajte mi San Clemente.» Nekaj trenutkov je moral čakati, dokler ni telefonistka iz Bele hiše dobila Kalifornijo in našla Haiga.

«No, našli smo kadečo se pištolo,» je spregovoril. Njegov glas je zvenel mirno in brezčutno.

«Si prepričan?» je vprašal Haig.

«Da, to je tisto. Bob mu je tistega dne povedal nič koliko reči.»

Haig je sprejel obvestilo hladno. Z ničimer ni pokazal, da bi ga kaj presenečalo, ko mu je Buzhardt opisal, kako je predsednik pooblastil Haldemana, da se poveže s CIA,

SMUČANJE

V OBERSTAUFNU

SVETOVNI POKAL ZOPET V EVROPI

Fantje bodo danes startali v veleslalomu, dekleta pa jutri (v Visokih Tatrah) v slalomu

«Beli cirkus» se nadaljuje. Danes bo v Oberstaufnu moški veleslalom, jutri pa bodo startala v Visokih Tatrah tudi dekleta v slalomu in to bosta prvi smučarski prireditvi za svetovni pokal v Evropi, po olimpijskih igrah.

Oči naših ljubiteljev smučanja bodo obrnjene predvsem v Oberstaufen, kjer bodo startali fantje in kjer bodo morali zlasti Jugoslovani potrditi svojo dobro formo, ki so jo pokazali na poolimpijskih nastopih v ZDA in Kanadi. Posebno zanimanje vlada za nastop Križaja, ki na oni strani oceana na tekmovanjih za SP ni ravno blestel. Strokovnjaki so dolgo ugibala, kje so vzroki za njegove slabe rezultate, nato pa je vodstvo reprezentance ugotovilo, da je Križaj pred kratkim zamenjal smučarske čevlje, ti pa so mu bili preveliki. Noga v čevlju ni bila dovolj stabilna in tako je bilo pravilno roblјenje na zavojih nemogoče. No, že Oberstaufen bo pokazal, če je bil vmes res le prevelik čevelj ali pa je bilo tudi še kaj drugega...

Sicer pa je jugoslovanska vrsta odpotovala v Oberstaufen okrepljena, ker je imelo doslej (zaradi napačnih izračunov mednarodne smučarske zveze) le pet jugoslovanskih olimpijcev pravico do starta na tem tekmovanju; zdaj pa so ugotovili, da jo imajo še trije in sicer Benedik, Oberstar in Čerkovnik.

Tudi strategija nastopov na tem tekmovanju se je za Jugoslovane nekoliko spremenila. Prvotno so namreč nameravali poslati Križaja tudi na progo za smuk, da bi dobil še točke v kombinaciji, kar bi mu prineslo kolajno v skupnem seštevku svetovnega pokala. Toda po nesrečnih nastopih na drugi strani Atlantika te kolajne ne more več dobiti in tako ne bo zdaj boril za kolajno le še na dveh «podlestvicah», namreč v slalomu in veleslalomu. Možnost, da pride do kolajne v slalomu, pa ima tudi Strel.

Ostale reprezentance bodo poslale v boj za visoka mesta posameznike, saj trenutno nima nobena tako odlične ekipe, kot je jugoslovanska, ki je, kot kaže, trenutno edina sposobna spraviti več svojih smučarjev v skupino najboljših. Kandidatov za sam vrh lestvice današnjega tekmovanja je več, pred vsemi pa je, seveda, Stenmark, ki je še vedno razred zase. Poleg njega so tu še Wenzel, Mahre, Lüthy, Enn, pa sovjetski smučarji, itd.

Boj za točke bo torej vroč.

Trojica lonjerskih predstavnikov — Čok, Petelin in Sabadin (Godnič je še vedno bolan) bo danes dirkala na 110 km dolgi stezi od Poreča do Pulja in nazaj s startom ob 9.30. Proga je precej naporna, saj nudijo istrska tla vrsto naravnih ovir, predvsem pa je nevaren Limski kanal, kjer se je otvoritvena jugoslovanska dirka za «Nagrado Roga» že večkrat odločila. Konkurenca bo izredno huda, saj se bodo kolesarji jugoslovanske zveze borili z Nemci, Avstrijci, Švicarji ter vozači Adrie.

Poleg tega pa bo ta dirka odločilna za sestavo jugoslovanske olimpijske reprezentance, tako da prav gotovo ne bo taktiziranja in nezanimive vožnje. Največ možnosti med lonjerskimi vozači za dobro uvrstitev ima na valovitem terenu Sabadin.

Jutri popoldne pa bodo člani Adrie nastopili na krožni dirki pri Conegliano v Venetu. Sem bosta pod Sosičevim vodstvom odpotovala le mlada dva kolesarja Čok in Sabadin, ki se bosta preskusila v dvodnevnem naporu, tudi kot priprava za nastop na etapnih dirkah. Verjetno ne bosta razočarala ne v Poreču, ne v Venetu.

R. Pečar

NOGOMET

V 2. AMATERSKI LIGI

Naporno kolo za naše ekipe

V 3. AL pa se našim enajstericam tokrat ponuja priložnost za bogato bero točk

Jutri bodo odigrali pare devetega povratnega kola, ki bo za naše enajsterice precej naporno.

Breg — Sovrana

Brežani sprejmejo v goste voditelja lestvice, ki je v tem prvenstvu doživel le dva poraza. «Plavi» so po uspešnem prvem delu nekoliko popustili, vendar so prav v zadnjih treh nastopih povsem zadovoljili, saj so osvojili kar pet točk. S tem je ekipa Brega dokazala, da je prebolela lažjo krizo in dobila spet tisto vitalnost, ki jo je imela v prvem delu prvenstva. Zato navijači Brega računajo vsaj na eno točko.

Costalunga — Vesna

Težko bo tudi gostovanje Vesne. Costalunga je na odličnem drugem mestu in Tržačani si ne smejo dovoliti spodrsljajev. Križani se tega dobro zavedajo in vedo, da bo Costalunga skušala z napadalno igro odnesti celotni izkupiček. Vesna bo zato ubrala obrambni sistem igre. Posebno bodo morali branilci Vesne paziti na trojico napadalcev Bussi, Sirotich in Brainich, ki znajo izkoristiti vsako napako; to Križani dobro vedo, saj so v prvem delu prvenstva v Križu klonili Costalungi z visokim 3:0.

Primorje — Campi Elisi

Čeprav igra Primorje pred domačim občinstvom in proti novincu lige ne bo naloga «rdeče-rumenih» lahka. Proseška enajsterica očitno ni prebolela krize, v katero je zašla in to zgovorno dokazujejo izidi povratnega dela prvenstva. Osem tekem, pet točk, pet danih, 11 prejetih golov, dve zastreljeni 11-metrovki, dve izključitvi, vrsta opominov, slaba in neučinkovita igra. Skratka, Primorje je v povratnem delu razočaralo. Kdo je kriv? Navijači so obupani, saj ekipi še vedno preti nevarnost izpada. Nedvomno bo moral trener Marjon v tem srečanju ubrati pravo taktiko, kajti nasprotnik bi vsako pomanjkljivost lahko izkoristil in pripravil proseškim navijačem spet grenko nedeljsko popoldne.

Primorec — Zaule

Trebenci so še vedno na repu lestvice, zato morajo v preostalih sedmih nastopih jurišati na zmage, saj jim le to daje še upanje za obstanek. Jutrišnji tekmec je ekipa Zaul, ki ima le tri točke več od Primorca in je na predzadnjem mestu razpredelnice. Navijači upajo na celotni izkupiček, čeprav se zavedajo, da bo nasprotnik, ki se prav tako bori za obstanek v ligi, naredil vse da bi preprečil Primorcu pot do zmage.

Giarizzole — Zarja

Po dveh zaporednih zmagah gredo Bazovci v goste k žilavi ekipi Giarizzol, ki bi se v tem srečanju prav gotovo zadovoljila z delitvijo točk. Položaj zarjanov po zadnjih dveh spodrsljajih ni ravno najboljši, saj ekipi še vedno preti nevarnost izpada. Zato bodo morali Križmančič in tovariši tokrat biti bolj spretni, kajti s porazom bi se položaj Zarje znatno poslabšal. Seveda, točka bi tudi za Zarjo predstavljala lep uspeh, vendar v Bazovici menijo, da bi se bolj prilegli obe točki.

3. AMATERSKA LIGA

V jutrijšnjem šestem povratnem kolu igrata Kras in Gaja v gosteh proti razmeroma šibkima nasprotnikoma in zato imata možnost oba zmagati.

Cave — Gaja

Če pomislimo, da je ekipa Cave do sedaj osvojila le šest točk, mislimo, da gajevci jutri ne bi smeli imeti težav. Seveda pa ne smejo podcenjevati nasprotnika, saj je prav ekipa Cove odščipnila Gaji točko na Padričah, v prvem delu prvenstva.

Esperia SI — Kras

Tudi Kras jutri ne bi smel imeti težav. Ekipa Esperia SI je v globoki krizi, saj imajo Tržačani za seboj serijo osmih zaporednih porazov. Jutrišnji nasprotnik Krasa je prišel do zadnje zmage pred štirimi meseci (11. 11. lani) ko je premagal Sistiano s 3:0. Od tedaj dalje so se zvrstili sami porazi, saj so Tržačani v tem prvenstvu le štirikrat zmagali, (v 2., 3., 4., in 7. kolu), kar desetkrat pa so poraženi zapustili igrišče. Zanimivo je tudi, da ta ekipa ni nikoli remizirala.

B. R.

NA GORIŠKEM

Isonzo — Mladost

Srečanje v Špetru ob Soči bo eno najzanimivejših v tem kolu, saj se bosta srečali enajsterici z višjega dela lestvice. Domačini imajo namreč 3 točke zaostanka za Doberdobci in se jim bo v nedeljo ponudila izredna priložnost, da se še bolj približajo vodečim. Z druge strani pa bodo morali Kraševci zaigrati na vse ali nič, saj ne smejo za nobeno ceno izgubljati točk, če se želijo boriti za napredovanje.

Capriva — Juventina

Juventina ima tokrat možnost, da si po nedeljskem neuspehu proti Mladosti zagotovi obe točki na igrišču v Koprivnem. Domača ekipa je namreč na predzadnjem mestu lestvice in bi ne smela predstavljati hujših težav za Štandrežce.

Fogliano — Sovodnje

Sovodenjci imajo tudi tokrat težko nalogo, čeprav spada Fogliano med slabe ekipe. Vrsta negativnih in visokih porazov slovenske ekipe vsekakor slabo vpliva na vse igralce, ki si želijo čimprejšnje «športno okrevanje».

(pr)

KOLESARSTVO

PARIZ - NICA

Tommi Prim prevzel vodstvo

CHATEAU-CHINON — Šved Tommi Prim je osvojil prvo mesto v včerajšnji etapi kolesarske dirke Pariz - Nica in je tudi prevzel vodstvo na začasni lestvici.

Vrstni red 2. etape

1. Prim (Šve.), ki je prevozil 167 km v 5.00'58"
2. Schmutz (Švi.)
3. Nilson (Šve.)
4. Jonkheere (Bel.)
5. Martens (Bel.)

vsi z zmagovalčevem času

Začasna lestvica

1.	Prim (Šve.)	9.26'48"
2.	Knudsen (Nor.)	po 45"
3.	Knetemann (Niz.)	54"
4.	Contini (It.)	1'00"

KOŠARKA

V POKALU PRVAKOV

V SUPER FINALU REAL - MAKABI

Sinudyne, Bosna in Partizan niso zadovoljili

V košarkarskem tekmovanju za evropski pokal prvakov je vse odločeno: v super finalu se bosta spoprijela Real Madrid in Makabi iz Tel Aviva. Bosna je po tem, petem kolu matematično odrezana iz borbe za uvrstitev v super finale. Izraelci se namreč na domačih tleh niso pustili presenetiti od Reala. Nasprotno: zmagali so povsem prepričljivo in tako se bodo drugič v zgodovini izraelske košarke borili za naslov najboljšega kluba v Evropi.

Berkovichu in tovarišem je že enkrat uspelo osvojiti naslov najboljšega, ko so v Beogradu premagali košarkarje iz Vareseja. Tudi tokrat imajo lepe možnosti, da ponovijo ta uspeh. Pred kratkim nam je trener Bosne Bogdan Tanjević dejal, da so Izraelci najmočnejši, čeprav je na dlani, da ima madridski Real v tem pokalu izredno bogato tradicijo.

Italijanski zastopnik in oba jugoslovanska predstavnika pa so izpadli iz borbe za evropski naslov. Bolonjski Sinudyne je v tej sezoni startal ambiciozno: njegov cilj je bil osvojitev državnega prvenstva in evropskega naslova. Ostaja mu še možnost osvojitve prvega mesta v državi.

Tudi sarajevska Bosna ni izpolnila pričakovanja v tem pokalu. Sarajevčani so nerodno izgubili dve ključni tekmi, prvo v Beogradu proti Partizanu in nato v Bologni proti Sinudyneju. To jih je seveda drago stalo.

Beograjski Partizan pa se je zelo klavrno obnesel, osvojil je le eno zmago, proti Bosni v prvem kolu, nakar je vsa srečanja izgubil.

IZIDI 9. KOLA

Bosna - Den Bosch 95:91; Sinudyne - Partizan 90:84; Makabi - Real Madrid 110:100.

LESTVICA

Real Madrid	9	7	2	875:809	14
Makabi	9	6	3	783:723	12
Bosna	9	5	4	779:782	10
Sinudyne	9	5	4	746:752	10
Den Bosch	9	3	6	707:700	6
Partizan	9	1	8	719:843	2

PRIHODNJE KOLO (13. 2.)

Bosna - Sinudyne; Partizan - Makabi; Den Bosch - Real.

V prvem kolu ni prišlo do drugih nepredvidenih rezultatov. Oglejmo si jih:

Mobilcasa - Arte A 85:64, Erbasol - Edera 53:84, Pagnossin - Casa del Carrozziere 93:67, Arte B - Mobili Sant'Andrea 96:106, Sagrado - Pom 79:80.

LESTVICA

Pagnossin 24, Mobilcasa 22, Goriziana 16, Dom, Casa del Carrozziere, Arte A in Edera 14, Pom 10, Begliano 6, Sagrado in Arte B 4, Erbasol 0.

PRIHODNJE KOLO

Edera - Pagnossin, Dom - Erbasol, Casa del Carrozziere - Arte B, Arte A - Sagrado, Goriziana - Mobilcasa, Pom - Begliano.

Domovi strelci: Semolič 211 (85:132), Dornik 193 (44:71), Blažič 79 (37:76), Visintin 109 (22:49), Prinčič 101 (7:25), Kont 54 (8:20), Klanjšček 47 (5:12), Podberščič 27 (5:12), Cubej 21 (3:8), Nanut 6 (2:4), Hvalič 9 (3:6) Sancin, Terčič in Košuta 2.

M. Č.

ŠZ Bor

čestita ob dnevu žena vsem borovkam in vsem zamejskim športnicam.

NAMIZNI TENIS

NA DRŽAVNEM TURNIRJU

Pet igralk Krasa v Genovi za točke

Danes in jutri bo pet igralk ŠK Kras nastopilo na državnem namiznoteniškem turnirju v Genovi in sicer Sonja Milič, Sonja in Vesna Doljak, Alenka Furlan in Damjana Sedmak. Medtem ko bodo mlajše igralke imele priložnost, da si naberejo novih tekmovalnih izkušenj, pa se bo Sonja Miličeva potegovala za čimboljšo uvrstitev in (po možnosti) za prvo mesto. Izide te turnirja bodo namreč točkovali za državni naslov. Tega letos brani prav Miličeva, ki bo ponovno nastopila po daljšem presledku. Na dosedanjih petih turnirjih sta po dvakrat zmagali Milančanka Bevilacqua in Tržačanka Cergol, enkrat pa je bila uspešna Miličeva, ki si je priborila tudi eno drugo mesto. Ker bodo pri točkovanju upoštevali le tri najboljše uvrstitve na državnih turnirjih, je bila za Miličevo zelo pomembna osvojitev enega izmed prvih dveh mest, ker bi na tak način ohranila še vse možnosti, da tudi letos poseže po najvišjem naslovu. Vprašljivo je sicer, kakšna je spričo dalјše neaktivnosti njena trenutna forma, vendar predstavljajo njena tehnična vrednost, izkušenost in borbenost zadostno jamstvo, da se bo borila za prva mesta.

B. S.

KOLESARSTVO

DANES IN JUTRI

Adria na dveh dirkah

Po odličnem nastopu na nedeljski mednarodni amaterski dirki za četrto trofejo ZSSDI v organizaciji Adrie v Lonjerju se bodo predstavniki lonjerskega kolesarskega društva podali danes in jutri na dve dirki in sicer: danes v Poreču, jutri pa v Venetu. Obe manifestaciji bosta za lonjerske amaterje dobri preskušnji na začetku sezone, saj se morajo ambientirati v novem svetu članskih dirk, z najboljšimi italijanskimi in jugoslovanskimi kolesarji.

V PROMOCIJSKI LIGI

Poraz Domove peterke

Domovci so v prvem kolu povratnega dela prvenstva nepričakovano klonili v gosteh proti Beglianu, ki zaseda dno lestvice. Izgubili so z rezultatom 71:76 in so nastopili z naslednjo postavo:

Košuta, Dornik 17, Sancin, Ziani, Blažič 19, Čubej, Semolič 18, Kont 4, Prinčič 18.

Srečanje je bilo nešportno. Sodnika sta sodila po lastnemu okusu, ne pa po pravilniku košarkarske zveze.

DOMAČI ŠPORT

DANES

SOBOTA, 8. MARCA 1980

NOGOMET

KADETI

15.00 v Dolini
Breg — Rosandra

CICIBANI

15.15 pri Domju
Domio — Breg A

* * *

16.00 na Proseku
Primorje — Esperia SI

* * *

16.00 v Trstu, igrišče Fulgorja
Fulgor — Breg B

ODBOJKA

MOŠKA B LIGA

19.00 v Trstu, Monte Cengio
Bor JIK Banka — S. G. Mestre

ŽENSKA B LIGA

18.00 v Moglianu Venetu
Mogliano V. — Bor Intereuropa

ŽENSKA C LIGA

20.30 v Nabrežini
Sokol — AGI Gorica

MOŠKA C LIGA

19.00 v Trstu, tel. Morpurgo
Solaris — Kras

1. ŽENSKA DIVIZIJA

18.00 pri Banih
Sloga — Prata

* * *

18.00 na Proseku
Kontovel — S. Luigi Trst

* * *

20.00 v Vidmu
Donatello — Breg

1. MOŠKA DIVIZIJA

20.00 v Trstu, Športna palača
Inter 1904 — Olimpia

2. MOŠKA DIVIZIJA

18.00 v Marianu del Friuli
Intrepida — Dom Gorica

* * *

20.00 v Štandrežu
Juventina — Libertas Krmin

2. ŽENSKA DIVIZIJA

18.00 v Ločniku
Lucinico — Bor

KOŠARKA

POULE C-2

19.30 v Dolini
Jadran — Spilimbergo

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

20.15 v Trstu, Ul. della Valle
Barcolana — Kontovel

* * *

17.30 v Štandrežu
Dom — Erbasol

1. DIVIZIJA

17.30 v Dolini
Jadran — CGI Milje

* * *

18.00 v Trstu, stadion «1. maj»
Bor A — SGT

* * *

19.30 v Trstu, Ul. Sturzo
Stella Azzurra B — Bor B

NARAŠČAJNIKI

15.30 v Štandrežu
Dom — Grado

PROPAGANDA

18.00 v Trstu, Vrdelska cesta
Libertas — Kontovel

NAMIZNI TENIS

DRŽAVNI TURNIR

15.00 v Genovi
Nastopa tudi Kras

KOLESARSTVO

NAGRADA ROGA

9.30 v Poreču
Nastopa tudi Adria

JUTRI

NEDELJA, 9. MARCA 1980

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

15.00 v Dolini
Breg - Sovrana

* * *

15.00 pri Sv. Sergiju
Costalunga - Vesna

* * *

15.00 na Proseku
Primorje - Campi Elisi

* * *

15.00 v Trebčah
Primorec - Zaule

* * *

15.00 v Žavljah
Giarizzole - Zarja

3. AMATERSKA LIGA

15.00 v Nabrežini
Cave — Gaja

* * *

13.00 v Trstu, Sv. Ivan
Esperia SI — Kras

* * *

15.00 v Foljanu
Fogliano — Sovodnje

* * *

15.00 v Koprivnem
Capriva — Juventina

* * *

15.00 v Špetru ob Soči
Isonzo — Mladost

NARAŠČAJNIKI

10.30 v Trebčah
Primorec — Muggesana

* * *

10.30 v Križu
Vesna — Giarizzole

* * *

9.00 v Dolini
Breg — SLFV

* * *

12.30 v Bazovici
Zarja — S. Vito

NAJMLAJŠI

8.00 na Općinah
S. Andrea — Kras

ZAČETNIKI

12.15 v Trstu, Ul. Flavia
Libertas — Primorje

* * *

10.30 v Dolini
Breg — Portuale

KOŠARKA

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

11.00 v Dolini
Bor — Stella Azzurra

1. DIVIZIJA

11.00 v Trstu, stadion «1. maj»
Bor C — La Talpa

* * *

11.00 v Trstu, Ul. Sturzo
Stella Azzurra A — Kontovel

NARAŠČAJNIKI

9.00 v Trstu, Drev. Miramare
Ferroviario — Bor

* * *

9.30 na Kontovelu
Kontovel — Don Bosco

DEČKI

10.30 v Trstu, Drev. Miramare
Ferroviario — Sokol

* * *

11.00 na Općinah
Polet — Ricreatori

PROPAGANDA

10.00 v Trstu, Ul. dell'Istria
Don Bosco B — Bor

ODBOJKA

3. MOŠKA DIVIZIJA

11.00 v Trstu, stadion «1. maj»
Bor — Inter 1904

NAMIZNI TENIS

DRŽAVNI TURNIR

9.00 v Genovi
Nastopa tudi Kras

KOLESARSTVO

AMATERSKA DIRKA

14.00 v Coneglianu Venetu
Nastopa tudi Adria

OBVESTILA

ŠD Mladina iz Križa

priredi ob priliki 14. zimskih športnih iger avtobusni izlet na Zoncolan. Na razpolago sta dva avtobusa. Prijave pri Stojanu, telefon 220-423.

Vabljeni!

* * *

TPK Sirena

prireja ob priliki zimskih športnih iger izlet na Zoncolan 16. t.m. Cena izleta 6.000 lir.

Prijave sprejema Magda Pertot, tel. 412095 od 20. do 21. ure. Odhod izpred barkovljanskega portiča ob 6. uri.

* * *

ŠD Polet

priredi v nedeljo, 16. marca, avtobusni izlet na Zoncolan in sicer ob 14. zimskošportnih igrah SPDT. Prijave za izlet in udeležbo na tekmovanju sprejemata Andrej Križnič in trgovina čevljev Malalan na Općinah, Proseška 18 (tel. 212136) do srede, 5. t.m.

* * *

SPDT - 14. zimske športne igre

bodo v nedeljo, 16. 3. 1980 na Zoncolanu.

* * *

ŠD Sokol

obvešča, da je urnik v naročnižki telovadnici naslednji:

OTROŠKA TELOVADBA: ob sredah in četrtkih najmlajši 15.45, starejši 15.45 - 16.30.

MINIBASKET: ob sredah: najmlajši 16.00 - 16.45; dečki 16.45 - 18.00; ob petkih: najmlajši 15.00 - 15.45; dečki 15.45 - 17.00.

ODBOJKA: ob torkih in petkih: začetnice 15.00 - 16.30 in naraščajnice 18.00 - 19.30.

* * *

Planinski odsek pri ŠD Sloga

vabi člane in prijatelje na zimski vzpon na Snežnik, jutri, 9. t.m. Zbirališče pri spomeniku v Bazovici, ob 7. uri zjutraj.

* * *

NAMIZNOTENIŠKA SEKCIJA ŠZ BOR

sprejema vpisnine za začetnike in izkušene igralce ob ponedeljkih in sobotah od 16. do 18. ure.

KOŠARKA

PREDSTAVITEV PRVENSTEV

Spilimbergo bo nevaren nasprotnik

Kljub temu jadranovci niso brez možnosti za zmago - V promocijski ligi se lahko tudi Bor in Kontovel dokopljeta do obeh točk

POULE C-2

Jadran - Spilimbergo

NASPROTNIK: Spilimbergo ni povsem izpolnil pričakovanj, ki so ga postavljala kot enega izmed favoritov za prvo mesto s skupini. Ekipa je v tem prvem delu prvenstva dosegla le dve zmagi v petih tekmah in se bo morala pošteno potruditi, če bo hotela doseči vsaj drugo mesto in s tem obstanek v C-2. Sicer pa lahko računajo Furlani na dober igralski kader, z visokimi in izkušenimi igralci, kot so Cecco (lani pri Postalmobiliju), Zanon (nekdaj pri Snaideru) ter Serena.

PREDVIDEVANJE: čeprav se tekma predstavlja kot izredno težka, še predvsem po spodrsljaju v Benetkah, menimo, da bo Jadran ohranil nepremagljivost na domačem igrišču.

Barcolana - Kontovel

NASPROTNIK: nasprotno od Stelle Azzurre, je Barcolana eno največjih razočaranj v letošnjem prvenstvu. Kot vsako leto so se namreč tudi letos Romolijevi varovanci zelo okrepili (med drugim s tretjeligašema Neppijem in Perinom), a so nato povsem razočarali; trenutno imajo namreč še teoretične možnosti za osvojitev prvega mesta.

PREDVIDEVANJE: Kontovel ni povsem brez možnosti, da osvoji prestižno zmago.

1. DIVIZIJA

Danes se prične tudi prvenstvo 1. divizije, kamor se je vpisalo kar osemnajst ekip, ki so razdeljene v dve skupini. V A skupini igrajo od naših društev Bor A in B ter Jadran, v B skupini pa Kontovel, Bor C in Polet.

Jadran - CGI Milje

NASPROTNIK: to ekipo naj bi sestavljali starejši igralci Rifleja, ki ne pridejo v poštev za prvo postavo.

PREDVIDEVANJE: dolinski fantje lahko izkoristijo svojo boljše telesno pripravo ter pričnejo prvenstvo na boljši način.

Bor A - SGT

NASPROTNIK: to je ekipa kadetov, ki je napremagana končala prvenstvo v svoji skupini ter se bo borila za naslov pokrajinskega prvaka. Najboljša strelca sta Pauluzzi in Maranzana.

PREDVIDEVANJE: kljub vsej izkušenosti bodo verjetno veterani morali položiti orožje proti mladim nasprotnikom.

Stella Azzurra B - Bor B

NASPROTNIK: druga ekipa Stelle Azzurre naj bi bila kadetska vrsta, ki je s spremenljivim uspehom nastopala v pravkar končanem prvenstvu. Ekipo sestavljajo predvsem manjši igralci, ki pa imajo dober met.

PREDVIDEVANJE: Ražmova ekipi ima priložnost, da prične prvenstvo z zmago.

Bor C - La Talpa

NASPROTNIK: ekipo trenira znani Hurlinghamov košarkar Baiguera, sicer pa je v prijateljski tekmi premagala celo Grandi Motori. Torej neugoden in nevaren nasprotnik.

PREDVIDEVANJE: nasprotniki so favoriti, a borovci niso povsem brez možnosti.

Stella Azzurra A - Kontovel

NASPROTNIK: če ne bo prišlo do zamenjave z B ekipo (a to bomo videli šele na igrišču), bi morali to ekipo sestavljati starejši igralci, ki niso prišli v poštev za prvo postavo v promocijskem prvenstvu. Ekipa se je na prvenstvo precej dobro pripravila, tako kondicijsko, kot taktično.

PREDVIDEVANJE: Kontovelci lahko dosežejo zmago, a ne prelahko.

NARAŠČAJNIKI

Ferroviario - Bor

NASPROTNIK: eden izmed favoritov za prvo mesto; razpolaga z visokimi in tehnično dobrimi igralci, kot so Sumberesi, Scrigner in Antonini.

PREDVIDEVANJE: bolj malo možnosti za borovce, ki bodo sicer nastopili z najboljšo postavo (torej tudi z najboljšimi dečki).

Kontovel - Don Bosco

NASPROTNIK: tudi ta ekipa se poteguje za prvenstvo na lestvici. Cova in Mancini sta celo večkrat igrala tudi v kadetskem prvenstvu.

PREDVIDEVANJE: Kontovelci so znali pripraviti presenečenje že proti Alabardi. Čeprav so možnosti minimalne, bi znali ponoviti ta uspeh tudi proti Don Bosco.

DEČKI

Polet - Ricreatori

NASPROTNIK: Ricreatori je v tem prvenstvu premagal le poletovce. Ekipa ni preveč močna in edino Sivini in Rosignano se občajno enakovredno kosata z nasprotniki.

PREDVIDEVANJE: izgleda, da je za poletovce, ki so povečini za leto ali več mlajši od norme, vsak nasprotnik premočan.

Ferroviario - Sokol

NASPROTNIK: Ferroviario je mogoče največje odkritje tega prvenstva; trenutno je namreč na odličnem četrtem mestu, potem ko je premagal bolj kvotirane nasprotnike, kot sta Bor in Inter.

PREDVIDEVANJE: le malo možnosti za Pupisovo ekipo.

PROPAGANDA

Libertas - Kontovel

NASPROTNIK: mogoče celo najboljša ekipa v prvenstvu, ki pa je v prvem delu prvenstva celo slavila zmago kar sredi Kontovela. Med posamezniki so omenili Odinala in Topolovca.

PREDVIDEVANJE: Kontovelovci imajo odlično priložnost, da se oddolžijo za poraz.

Don Bosco B - Bor

NASPROTNIK: ekipa ima le dve točki več od borovcev, ki jih je že premagala v prvem delu prvenstva. Najboljši je Moro.

PREDVIDEVANJE: če bodo Cancianovi fantje igrali kot znajo, lahko računajo na obe točki.

Marko

Danes košarka na Goriškem

Naj kot premiso k razporedu današnjih košarkarskih tekem na Goriškem postavimo, da bodo peterke Doma od danes dalje igrale svoje domače tekme v novi telovadnici v Štandrežu (Ulica San Michele), to se pravi pred domačim občinstvom. Doslej so vse tekme bile v telovadnici Coni na Rojcah.

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

Dom - Erbasol

Lepa priložnost za domovce, da danes osvojijo nov par točk v tem letošnjem nadvse uspešnem promocijskem prvenstvu, saj ekipa Erbasol sodi med najslabše peterke tekmovanja, Domovci pa bodo morali igrati predvsem zbrano in učinkovito, če želijo doseči nav par točk. Vsako podcenjevanje nasprotnika bi jih lahko drago stalo. Tekma Dom - Erbasol bo v štandreški telovadnici s pričetkom ob 17.30.

NARAŠČAJNIKI

Dom - Grado

Najmlajši domovci bodo danes popoldne gostili peterko iz Gradeža, ki zaseda zadnja mesta lestvice, kot naši fantje. Prilika torej za «belordeče», da osvojijo svoj prvi par točk v letošnjem prvenstvu. Doslej športna sreča domovcem ni bila preveč naklonjena, upajmo, pa da se bo kolo sreče končno obrnilo tudi njim v prid.

Tekma Dom - Grado se bo pričela ob 15.30 v občinski telovadnici v Štandrežu.

PLAVANJE

Evropski rekord sovjetske štafete

LENINGRAD — Sovjetska štafeta v sestavi: Krasjuk, Krilov, Markovski in Kopljakov je izboljšala evropski rekord na 4x100 m prosto s časom 3'24"39. Prejšnji rekord je bil last Švedske s 3'26"34.

ODBOJKA

NAŠE EKIPE V RAZNIH LIGAH

Drevi ogleda vreden nastop Bora JIK Banke v drugi ligi

Tudi sicer bo na sporedu več zanimivih tekem - Priložnost za Sokola v ŽCL

Tokrat bo sicer nekoliko manj tekem kot pred tednom, toda tudi drugi marčni odbojkarski vikend bo navrgel nekaj zanimivih srečanj.

MOŠKA B LIGA

Tekma med Borom JIK Banko in S. Giorgiom iz Mester bo prav gotovo osrednje odbojkarsko srečanje na naših igriščih. Našim igralcem prihaja v goste šesterka, ki je po 12 kolih na samem vrhu lestvice, skupaj s 4 Torri iz Ferrare. Prva tekma v Mestrah se je končala s 3:2 v korist domačinov, čeprav so bili borovci po vodstvu z 2:0 že na pragu velikega presenečenja. To je samo motiv več, kar imajo Tržačani z drevišnjim nasprotnikom odprt račun. Obenem pa imajo naši fantje za seboj serijo petih zaporednih uspešnih nastopov. Obeta se torej izjemna odbojkarska tekma, kakršno le poredkoma vidimo na naših igriščih.

ŽENSKA B LIGA

Mogliano Veneto je le bleda senca ekipe iz preteklih let. To najbolje kaže njegov vse prej kot spodbuden položaj na lestvici, saj je s 6 točkami na predzadnjem mestu. V prvem neposrednem obračunu je Bor Intereuropa zmagal s 3:1. Nesporen favorit je tudi tokrat, čeprav igra v gosteh. Verjetno niti na tej tekmi Bor Intereuropa ne bo nastopil s popolno postavo.

ŽENSKA C LIGA

V prvem delu prvenstva je bil AGI iz Gorice edini tekmec v skupini, ki je premagal Sokol. Močno pomlajena goriška šesterka je zmagala šele po petih setih igre. To je bilo v 2. kolu prvenstva, ko Sokol še ni igral tako kot v nadaljevanju prvenstva. Slovenski tretjeligaš ima sedaj enkratno priložnost, da se oddolži in nadaljuje serijo uspešnih nastopov na poti k povratku med drugoligaše. Tudi trener Goričank — Pacori — pravi, da je slovenska šesterka velik favorit za končno zmago.

MOŠKA C LIGA

Kras čaka drevi izredno težka, morda pretežka naloga. Slovenski tretjeligaš iz zgoniško - repentabrske občine gostuje pri tržaškem Solarisu, ki je edini še neporažen. Na papirju so domačini nesporni kandidati za osvojitev devetega zaporednega para točk. Zoga je pač okrogla. Prvo srečanje v Nabrežini se je končalo s 3:1 v korist Solarisa.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

V tej ligi postaja prvenstvo zelo zanimivo. V boju za kakovostni skok so še naprej štirje kandidati, med katerimi sta tudi Sloga in Kontovel. Slogaši pa bodo odigrale drevi kar tretjo zaporedno tekmo pred številnimi domačimi gledalci. Na drugi strani mreže bodo imeli odlični Prato. Po nepričakovanem spodrsljaju z ekipo S. Luigi so se varovanke trenerja Peterlina pošteno oddolžile na tekmi s PAV iz Vidma, ki je poprej izgubil, glej slučaj, samo s Pratom.

Vodeči Kontovel bo gostil zadnje čase nevarni S. Luigi. Tržačanke so namreč pripravile nekaj prijetnih presenečenj.

Po zadnjem spodbudnem domačem uspehu ima Breg, čeprav sredi Vidma, vse možnosti, da pospravi četrti par točk, saj je Donatello s skromnimi 4 točkami na spodnjem delu lestvice.

1. MOŠKA DIVIZIJA

V 10. kolu bo goriška Olympia gostovala pri Interju iz našega mesta, ki je na odličnem tretjem mestu razpredelnice. To pa je obenem tudi najboljši pokazatelj, da čaka Goričane zahteven nastop.

2. MOŠKA DIVIZIJA

V 2. moški in ženski diviziji igrajo drevi zadnje kolo prvega dela prvenstva. Goriški Dom se bo moral podati na pot v Mariano. Domača šesterka Intrepida ima na lestvici samo dve točki več kot Dom. To pomeni, da bo neposredni obračun zelo izenačen.

Drugi slovenski zastopnik — Juventina — bo igral v domači telovadnici v Štandrežu. Ker so gostje na spodnjem delu lestvice ima Juventina enkratno priložnost, da konča prvi del prvenstva z 8 točkami, kar bi bil, seveda, za novinca v ligi lep uspeh.

2. ŽENSKA DIVIZIJA

Mlade odbojkarice Bora bodo sklenile prvi del prvenstva v Ločniku. Upati je, da tudi zmagovito, ker Lucenico ni nasprotnik, ki bi lahko goste presenetil.

3. ŽENSKA DIVIZIJA

Tako Bor, kot tudi Inter imata po dve točki. Razlika je samo v tem, da je Inter odigral tekmo več. Po zadnjih dveh porazih se tokrat ponuja Borovi vrsti lepa priložnost za drugi prvenstveni uspeh.

G. F.

Totocalcio

Ascoli - Udinese	1
Avellino - Napoli	1 X
Cagliari - Bologna	1 X
Fiorentina - Milan	X 1 2
Inter - Torino	1
Juventus - Lazio	1
Perugia - Pescara	1
Roma - Catanzaro	1
Atalanta - Verona	X
Genoa - Pistoiese	1 X
L.R. Vicenza - Spal	1
Novara - Cremonese	X 2
Catania - Campobasso	1 X 2

TOTIP

1. — prvi	1	2
drugi	2	1
2. — prvi	X	2
drugi	2	X
3. — prvi	1	2
drugi	2	1
4. — prvi	1	2
drugi	2	1
5. — prvi	X	X 1
drugi	X	1 X
6. — prvi	1	2 1
drugi	2

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Drevored 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 57 23
Naročnina
Mesečno 5.000 lir — vnaprej plačana celotna 38.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 53.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 4,50 din, ob nedeljah 5,00 din, za zasebnike mesečno 65,00, letno 650,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 80,00, letno 800,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 8. marca 1980

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» - DZS - 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 22.600 lir. Finančni 800, legalni 700, osmrtnice 300, sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 200 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 14%. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

V KUALA LUMPURJU ENOTEN POZIV K PREMOSTITVI KRIZE V DVEH AZIJSKIH DEŽELAH

EGS IN ASEAN O AFGANISTANU IN O KAMPUČIJI

Ugotovili so sličnost med posegom SZ v Afganistanu in vietnamskim v Kampučiji - Podpisan sporazum o gospodarskem sodelovanju

KUALA LUMPUR — V glavnem mestu Malezije so svečano podpisali sporazum med Evropsko gospodarsko skupnostjo in skupnostjo držav azijskega jugovzhoda ASEAN; sporazum postavlja nove temelje za gospodarsko sodelovanje. obenem pa je prišlo v Kuala Lumpurju do sorodnih gledanj na krizne situacije v svetu.

Glede na sedanjo mednarodno krizo je pomembnejši politični dokument, s katerim so predlagali status nevtralne neuvrščene države tako na Afganistan kot tudi za Kampučijo. Pet držav ASEAN, to je Indonezija, Filipini, Singapur, Tajska in Malezija, je mnenja, da je predlog EGS o nevtralizaciji Afganistana konkreten in sprejemljiv ter omogoča premostitev krize v tem delu sveta. To je prvo uradno soglasje, ki ga je predlog EGS prejel izven držav zahodnega bloka; tri članice pakta ASEAN, Malezija, Singapur in Indonezija so namreč članice gibanja neuvrščenih. V krogih EGS pripisujejo temu dejstvu izreden pomen.

Udeleženci zasedanja v Kuala Lumpurju, ki mu je predsedoval italijanski zunanji minister Ruffini skupno z malezijskim ministrom Rithauddeenom, so v sklepnem dokumentu izrazili mnenje, da je ravnanje Sovjetske zveze v Afganistanu podobno ravnanju Vietnama v Kampučiji. Poudarili so, da je šlo, tako v enem kot v drugem primeru, za «vsiljevanje volje tretjih držav malim neodvisnim državam, z uporabo sile in z odkritim kršenjem mednarodnega prava». Italijanski minister Ruffini je po podpisu sporazuma dejal, da vlada na celotnem indokitajskem območju velika zaskrbljenost zaradi posledic, ki bi jih lahko povzročili ti dve intervenciji. Odtod tudi sklep, da pozovejo generalnega tajnika OZN Waldheima, da si prizadeva za sklicanje mednarodne konference o Kampučiji.

Predstavniki azijskih držav so seznanili ministre držav EGS z napetim stanjem na meji med Tajsko in Kampučijo in s posledicami, ki jih ima prisotnost številnih beguncev v državah ASEAN. Zastopniki držav EGS so se v zvezi s tem obvezali, da bodo podprli zahtevo po mednarodni prisotnosti ob tajsko-kampučijski meji, prav tako pa so se obvezali, da bodo nadaljevali z akcijo za pomoč kampučijskim beguncem. Minister Ruffini pa je ob tej priložnosti ponovno pozval vse skupine, ki so vpletene v boje v Kampučiji, da podpirajo humanitarno dejavnost mednarodnih organizacij, tako državnih kot zasebnih, in da si prizadevajo, da bo pomoč res prispela do najpotrebnejših slojev prebivalstva.

V Kuala Lumpurju so, kot že rečeno, podpisali tudi dogovor o gospodarskem sodelovanju med državami EGS in ASEAN. Sporazum predvideva, da bodo države ASEAN privilegirane pri sklepanju gospodarskih sporazumov od strani EGS, poleg tega pa priznava tem državam ugodnosti in olajšave pri trgovskih izmenjavah; gre za ugodnejše tarife, tehnično pomoč, davčne olajšave in druge ugodnosti. Funkcionarji držav ASEAN pa so ob podpisu sporazuma izrecno poudarili, da bo imela od tega sporazuma ugodnosti tudi EGS, delno zato, ker je na Daljnem jugovzhodu delovna sila cenejša, pa tudi zaradi možnosti dobavljanja surovin evropskim državam.

To je drugi pomemben sporazum med Evropsko gospodarsko skupnostjo in državami tretjega sveta v zadnjem času. Pred kratkim so namreč v Lomeju podpisali pogodbo s skupino afriških držav.

Slovesnost podpisa dogovora med državami ASEAN in Evropsko gospodarsko skupnostjo. Od desne proti levi predstavniki Tajske, Filipinov, podpredsednik komisije EGS Haferkamp, malezijski ministrski predsednik Husein Onn, ki je tudi predsedujoči državi ASEAN in italijanski zunanji minister Attilio Ruffini (Telefoto AP)

SKLEPNO SPOROČILO O AMERIŠKO - ZAHODNONEMŠKIH POGOVORIH

SCHMIDT IN CARTER ZA NADALJEVANJE POLITIKE POPUŠČANJA NAPETOSTI S SZ

Kljub temu sta izrazila mnenje, da se stroški za oborožitev NATO letos povečajo za 3 od sto

NEW YORK — Ob koncu uradnih pogovorov med zahodnonemškim kanclerjem Schmidtom in predsednikom ZDA Carterjem so objavili sklepno sporočilo, v katerem med drugim obe strani poudarjata, da so občasna, redna posvetovanja med obema državama nujna in sicer glede vseh perečih mednarodnih, tako bilateralnih kot večstranskih vprašanj. Ta posvetovanja pa je treba razširiti tudi na vse zahodne partnerje.

Sicer pa je v ospredju pogovorov med obema državnikoma bil mednarodni položaj, še zlasti v luči zadnje sovjetske akcije, se pravi z vdorom sovjetskih sil v Afganistan, kar ima kvarne posledice za proces popuščanja napetosti in na odnose Vzhod - Zahod. S tem v zvezi sta Carter in Schmidt, je rečeno v sklepnem sporočilu, proučila tudi politiko NATO pakta.

Ugotovljeno je bilo, da je sovjetski poseg v Afganistanu resno ogrozil mir v svetu ter je zato treba okrepiti angažiranost vseh zahodnih zaveznikov, da bi sprejeli neobhodno potrebne mere za ohranitev varnosti in mednarodne stabilnosti. ZDA in ZRN so potrdile odločnost, da prispevajo k zmanjšanju napetosti v svetu ter pri tem poudarile, da je neodvisnost držav «tretjega sveta» osnovni element miru in stabilnosti v svetu. Carter in Schmidt podpirata nadaljevanje pogovorov o kontroli oboroževalne tekme, čeprav sta oba dala svojo podporo obrambnim programom NATO, v smislu, da se izdatki za oborožitev v letošnjem letu povečajo za 3 od sto.

Amerika in Zahodna Nemčija izražata svojo zaskrbljenost zaradi čedalje večjega neravnovesja oboroženih sil in se strinjata, pravi še zaključni komunike o pogovorih med zahodnonemškim kanclerjem Schmidtom in predsednikom ZDA Carterjem, da bo treba na skorajšnji konferenci o varnosti in sodelovanju v Evropi, ki bo jeseni letos v Madridu, proučiti izvajanja helsinške listine.

Na pogovorih, ki jih je Schmidt imel na zunanjepolitičnem združenju v New Yorku, pa je zahodnonemški kancler dejal, da se ne strinja popolnoma z besedilom načrta o nevtralizaciji Afganistana, kot ga je izdelala Evropska gospodarska skupnost. Treba bi bilo preprečiti, je dejal, da bi vsilili nevtralnost državi, ki se za nevtralnost ni izrekla in ki hoče le živeti v miru. Vseeno v zvezi z Afganistanom je izjavil, da ni mogoče pričakovati, da bo SZ umaknila svojih čet iz te dežele, dokler bo imela vtis, da jo bodo tam nadomestile zahodne čete. (if)

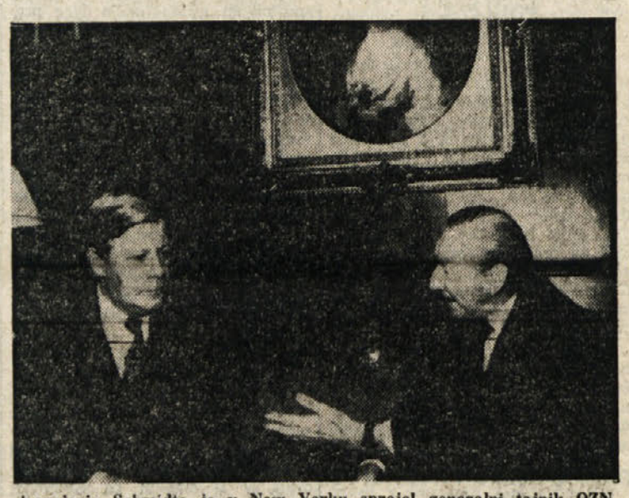

Kanclerja Schmidta je v New Yorku sprejel generalni tajnik OZN Kurt Waldheim (Telefoto AP)

Še nejasni vzroki za silovit požar v rimskem hotelu

RIM — Silovit požar je prejšnjo noč zajel v Rimu mladinski hotel «Villaggio del pellegrino» v katerem je prenočevalo 84 oseb, v glavnem nemški in italijanski študentje. Vzroki za požar so za sedaj še neznani, vendar preiskovalci ne izključujejo možnosti, da je šlo za atentat oziroma za namerni požar. Pred ognjenimi zublji, ki so dosegli tudi 30 metrov višine in so popolnoma uničili celotno poslopje, je 54-letni profesor, ki je spremljal italijanske dijake, skušal zbežati tako, da je na slepo skočil skozi okno. Pri tem si je zlomil vrat in se bo moral več mesecev zdraviti. Drugih žrtev med gosti na srečo ni bilo, tudi zaradi bliskovite pomoči gasilcev, od katerih sta dva med gašenjem požara zadobila lažje poškodbe.

Bivši mož ugrabil triletnega sina

RIM — Mlada američanka Amy Devore je prijavila policiji rop svojega triletnega sina. Po njenih izjavah naj bi rop zakrivil njen mož, od katerega se je že pred časom ločila in ki sedaj živi v ZDA. V ponedeljek se je Devorejeva sprehajala v spremstvu dveh sinov po rimskem parku Pincio, ko se jim je približal avto, v katerem je bil njen bivši mož z dvema pajdašema. Eden je zgrabil malega dečka in ga porinil v avto, ki se je nato hitro oddaljil. Amy Devore se je preselila v Italijo prav zato, da bi preprečila podobno dejanje, ki ga je njen bivši mož že večkrat zagrozil.

TRŽAŠKI DNEVNIK

V MALI DVORANI GLEDALIŠČA VERDI

Presenetljivi izsledki profesorja Anselmija odkrili nova obzorja sodobne zgodovine

Srečanje z uglednim znanstvenikom sta priredila Kulturno združenje Most in SLORI pod pokroviteljstvom Krožka za kulturo in umetnost

V mali dvorani Krožka za kulturo in umetnost je v četrtek zvečer predaval prof. Sergio Anselmi. Gosta je predstavil dr. Aleš Lokar. Prof. Anselmi predava na univerzi v Urbinu, istočasno pa je urednik nekaterih pomembnejših italijanskih revij, ki obravnavajo vprašanja zgodovinopisja. Zelo plodno sodeluje tudi z jugoslovanskimi in slovenskimi zgodovinarji, ne nazadnje s prof. Gestrinom, ki je ravno v sredo predaval v Trstu.

Prof. Anselmi je obravnaval migracijske tokove med obema bregovoma Jadrana v zgodnjem srednjem veku in v moderni dobi. Njegovo predavanje nas je v marsičem presenetilo, saj je to tema, ki je skrajno neobičajna v modernem zgodovinopisju, tema, ki se ji šele odpirajo zelo široka obzorja.

Doslej so zgodovinarji bolj ali manj zanemarjali trgovske poti, ki so se od dalmatinskih otrokov in od dalmatinske obale spletale z italijanskimi deželami ob srednjem in južnem Jadranu. Pripisovali so jim le obroben pomen, češ da niso dosti vplivale na razvoj in socialno ter kulturno stratifikacijo na obeh straneh Jadranskega morja.

Toda že v zgodnjem trinajstem stoletju je iz ekonomskih poročil, shranjenih predvsem v državni knjižnici v Anconi, razvidno, da so mnogi «uslužbenci» na ladjah italijanskih trgovcev, slovanskega porekla; v teh aktih jih kratko imenujejo Schiavoni, s čimer so nasplošno označevali njihovo plemensko pripadnost. Najvažnejši povod za priselitev slovanskih prebivalcev v Abruce, Umbrijo, Marche in druge obmorske dežele je dalo krvavo pomanjkanje delovne sile po strahotni kugi v drugi polovici 14. stoletja. Turški vpadi so imeli na izselievanje le maleńkostni vpliv, ker so se pričeli mnogo pozneje.

Položen in rodoviten svet v italijanskih deželah ob Jadranu pa je privabil številne izseljence, ki so si po posebnih dogovorih z domačimi posestniki zagotovili nova ozemlja, katerih so potem postali tudi lastniki. Tako so se v teh deželah ustvarjale prave slovanske, albanske in grške kolonije, ki so na jugu ohranile svoje običaje, navade in jezik, na severu pa so se zlile z avtohtonim prebivalstvom iz preprostega razloga, ker niso bili združeni v vasi in naselja, temveč so stanovali na poljih, katerih površine so obdelovali. Migracijski val je bil najmočnejši v 14. in 15. stol., medtem ko je začel v 16. stol. močno in dokončno upadati.

Izseljevanje Italijanov na dalmatinsko obalo pa je bilo bistveno drugačne vrste. V dalmatinska mesta je prihajal kvalificirano osebje za najvišja mesta v upravnem aparatu. Na koncu svojega predavanja je prof. Anselmi izrecno poudaril, da so bili ti kontakti med vzhodno in zahodno kulturo ter različnimi narodnostmi zelo prisrčni, polni ustvarjalnega zagona in sodelovanja in da v nobenem primeru ni bila različna nacionalna pripadnost povod za grobosti, sovraštvo, mržnjo in še kaj. Albanci, Slovani, Grki in Italijani so živeli skladno in so skrbeli predvsem za skupno blaginjo, nacionalnih razprtij pa do modernega časa niso poznali. (ris)

V SREDO V SEŽANI

Gatnik in Grafenauer v Kosovelovi knjižnici

Slovenska knjižna ilustracija se je zlasti po vojni razvila v izrednem obsegu in dosegla visoko raven. Poleg knjižne ilustracije pa se je bogato razvila tudi knjižna oprema, kjer so različni ilustratorji lahko sprostili svoje znanje in svojo nadarjenost tudi v drznejših likovnih rešitvah. Med najbolj avantgardne ilustratorje sodi pravgotovo Kostja Gatnik, ki ima za seboj že vrsto ilustriranih knjig, ki jih otroci z navdušenjem jemljejo s knjižnih polic. Prav zato, da se otroci in konec koncev tudi odrasli seznanijo s tvorcem tovrstne umetnosti, je Kosovelova knjižnica v Sežani priredila razstavo Kostje Gatnika, ki jo bodo odprli, ob prisotnosti slikarja, v sredo, 12. t.m., ob 18. uri v Sežani. Na srečanju bo sodeloval tudi znani mladinski pesnik, letošnji Prešernov nagrajenec, Niko Grafenauer.

ZA DRUŽBENI IN GOSPODARSKI RAZVOJ MILJ

Občinska uprava osvojila zahteve ljudske peticije

Ustrezna resolucija je bila sprejeta soglasno - Ob 8. marcu poziv k miru in mednarodnem sožitju

Kakor smo kratko zabeležili v četrtkovi številki, je občinski svet v Miljah v sredo zvečer soglasno sprejel resolucijo, ki obvezuje občinski odbor, da prevzame v svoje roke pobudo «liste Frausin» — ki je sestavila ljudsko peticijo o družbenem in gospodarskem ovrednotenju Milj in zbrala pod dokumentom okrog 3000 podpisov — nadaljuje z zbiranjem podpisov (do 20. aprila) in nato predloži dokument pristojnim organom.

Peticija, ki je s tem zadobila širši, «vseobčinski» značaj, postavlja v korist Milj štiri programske točke, in sicer: 1. zaščito Miljskega zaliva pred onesnaženjem, zlasti kar zadeva delovanje terminala Čezalpskega naftovoda; 2. «čisto» industrializacijo doline pri Orehu in okrepitev obrata «Cantieri Alto Adriatico»; 3. turistično-industrijsko ovrednotenje območja nekdanje ladjedelnice Sv. Roka in 4. derekvizicijo «lazareta» v turistične namene. V razpravo o vsebini in pomenu peticije so poleg župana Bordona posegli svetovalci Cicchi (KPI), Colombo (PRI), Rondi (PLI), Trame (PSI) in Fontanot (KPI), svetovalec Rizzi (KD) pa je predložil resolucijo, katere vsebina se je povsem ujemala z vsebino ljudske peticije. Po kratkem odmoru in posvetu med načelniki svetovalskih skupin, je župan dal resolucijo na glasovanje in dokument je bil v svojem bistvenem delu kakor rečeno sprejet soglasno.

V začetku seje je župan Bordon izrazil polno solidarnost občinskega odbora in sveta s stavko osebja krajevnih ustanov, ki se iz protesta proti odlašanju pri obnovitvi ustrezne delavne pogodbe vzdržujejo vsakega nadurnega dela (tudi sama seja je potekala v odsotnosti pomožnega občinskega osebja). Nato je župan prešel k vprašanju napovedanega referenduma o industrijski coni na Krasu in poudaril, da namerava tudi prebivalstvo miljske občine, v koordinaciji s prebivalstvom drugih občin tržaške pokrajine, v primerni obliki izreči svoje mnenje o tem vprašanju, upoštevajoč izsledke študij o gospodarski utemeljenosti in tehnični izvedljivosti skupne industrijske pobude in pravkar doseženi sporazum o okrepitvi gospodarskega sodelovanja med Jugoslavijo in Evropsko gospodarsko skupnostjo.

Sledil je poseg svetovalke Ciacchieve (KPI), ki je poudarila pomen jutrišnjega praznika žena in napovedala, da bodo ženske iz Milj ob 8. marcu naslovile na predsednika republike in na predsednike poslanske zbornice, senata in dežele Furlanije - Julijske krajine posebno pismo s pozivom k miru in mednarodnemu sožitju.

V nadaljevanju seje je občinski svet vzel v pretres še nekatera nujnejša vprašanja, zaradi pozne ure pa so vrsto drugih problemov preložili na novo sejo, ki bo v sredo, 12. marca.

PO IZJAVAH PREDSEDNIKA GISCARDA O PRIZNANJU PLO

PALESTINCI PREVIDNI V OCENAH TUDI V EGS JE OPAZITI PREMIKE

Samo Velika Britanija zanika pravico do samoodločitve
Glasnik PLO v Rimu pohvalil francosko zunanjo politiko

RIM — Priznanje pravice do samoodločbe palestinskega ljudstva, ki jo je v francosko-kuvajtski izjavi poudaril francoski predsednik Giscard D'Estaing, povzroča še naprej verižne komentarje in reakcije na področju mednarodne politike.

Mnogi politični opazovalci so mnenja, da je Giscard naredil odločilni korak naprej v smeri diplomatskega priznavanja PLO kot edinega zakonitega predstavnika palestinskega ljudstva, medtem ko se v Kuvajtu že govori o njegovem vabilu Arafatu na uradni obisk v Pariz. Poleg F.ancije pa se premika tudi Evropska gospodarska skupnost, ki tudi teži k podobnemu priznanju PLO.

Sedaj gre vsekakor za globlje priznanje, saj je večina evropskih držav dejansko že priznavala PLO, saj je z Arafatovo organizacijo praktično že dalj časa vzdrževala diplomatske in politične stike, zaradi palestinskega odnosa do Izraelcev pa je zadeva ostala na bolj površni ravni. Sedaj pa se kot rečeno položaj bistveno izpopolnjuje.

Palestinci so Giscardovo pobudo ocenili za «pomembno in novo priznanje, ki je prvi korak k zagotovitvi palestinske države», vendar se niso spuščali v zmagoslavnejše komentarje. Podobno vzdušje vlada tudi v evropskih prestolnicah, kjer državni voditelji potrjujejo Giscardove izjave, istočasno pa naglašajo, da ne predstavlja to stališče nič novega, saj za je več predstavnikov EGS že večkrat potrdilo.

V imenu EGS je namreč že lani septembra na sedežu OZN, ko so razpravljali o problemu Srednjega Vzhoda, irski zunanji minister O'Kennedy izrekel Palestincem pravico do samoodločitve. Podobne izjave je dal tudi italijanski minister Ruffini, ko je prevzel predsedstvo EGS. Slednji je v intervjuju nekemu sicilskemu časopisu poudaril, da Italija vidi v campdavidskih sporazumih prvi korak k rešitvi srednjevzhodnega vprašanja, glede priznanja PLO pa je še enkrat potrdil O' Kennedyjeve izjave.

V Zahodni Evropi pa niso vsi navdušeni nad Giscardovimi izjavami. Tako je Velika Britanija zanikala, da bi bila na tem, da prizna PLO, Nizozemska pa je nekoliko bolj «odprta», še bolj pa Zvezna republika Nemčija, ki na samoodločitvi, in ne samo palestinski, dejansko gradi tudi svojo notranjo politiko.

Glasnik PLO v Rimu je še ocenil Giscardovo izjavo kot konkretni dokaz politične jasnosti v francoski zunanji politiki.

Po mnenju nekega italijanskega izvedenca v srednjevzhodnih vprašanjih, pa je Italija že večkrat zavzela uradna stališča, ki so bila v prid PLO. Tako je na primer pisalo v egiptovsko-italijanski skupni izjavi ob priložnost Sadatovega obiska v Rimu leta 1976, tako je izjavil bivši vladni predsednik Andreotti poslanski zbornici, za samoodločitev Palestincev pa se je izrekel tudi minister za zunanje zadeve Malfatti. (nf)

Jamanijeve izjave

NEW YORK — Saudski minister za petrolej Jamani je v svojem intervjuju za «New York Times» izjavil, da bo zaradi naraščajočega ravnovesja med ponudbo in povpraševanjem še junija letos najbrž prišlo do stabilizacije cen petroleja na svetovnih tržiščih. Dodal pa je, da bi morebiten ameriški sklep, da kupi petrolej za svoje strateške rezerve, povzročil takojšnji porast cen in zmanjšanje saudskega izvoza.

Jamani je tudi rekel, da so dogodki v zvezi z afganistansko krizo imeli kot posledico tudi dejstvo, da so posamezne velike družbe ustvarile ogromne zaloge petroleja, ki so trenutno dosegle rekordno količino 5 milijard sodov nafte.

NEW YORK — Ameriški obrambi minister Harold Brown je izjavil, da ZDA ne izključujejo možnosti uporabe jedrskega orožja za obrambo morskih poti, ki držijo v Perzijski zaliv, vendar pa upajo, da bi morebitno krizo s SZ na tistem območju lahko rešili z navadnim orožjem.

RIM — V okviru širše policijske akcije za boj proti razpečevalcem mamil, so včeraj aretirali v Rimu, Palermu in Bergamu 16 oseb, zaplenili 300 gramov čistega heroina in 200 g kokaina (v vrednosti 100 milijonov lir). Agenti so med hišnimi preiskavami na domovih aretiranih zaplenili tudi 80 milijonov lir v gotovini in čekih ter več vrst orožja. Skupino razpečevalcev so agenti zasledovali že več časa, včeraj pa se je akcija ugodno iztekla istočasno v omenjenih treh mestih.

Novinarji obiskali klinični center

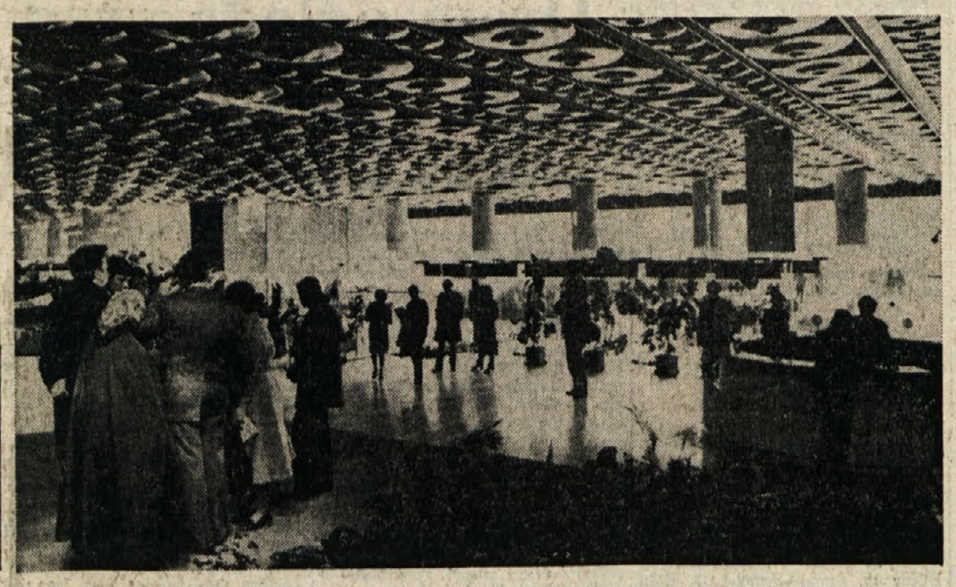

Seznanili so jih z dejavnostjo centra

LJUBLJANA — Skupina okoli 50 domačih in tujih novinarjev in fotoreporterjev je obiskala klinični center v Ljubljani, kjer se zdravi predsednik republike Josip Broz Tito. Predstavniki sredstev informiranja, med katerimi so bili sodelavci Reuterja, AFP, UPI, CBS, švedske televizije, Broadcasting sistem in drugih svetovnih novinarskih sredstev so si ogledali pediatrično-kirurški oddelek in urgentni blok kliničnega centra. Generalni direktor kliničnega centra in dr. Janez Primčič sta novinarje seznanila z najbolj zanimivimi podatki o delovanju te bolnišnice, ki je hkrati tudi univerzitetna in razskovalna ustanova. Povedali so, da je v kliničnem centru zdaj zaposlenih 6500 ljudi, med njimi 175 univerzitetnih profesorjev in asistentov in da v njej vsega deluje 700 zdravnikov, pretežno specialistov. Na leto se v bolnišnici zdravi okoli 100 tisoč bolnikov, skozi njene ambulante pa gre tudi pol milijona pacientov. Povprečno se bolniki zadržujejo na zdravljenju v bolnišnici 14 dni in takšen obseg zdravljenja omogoča 4200 bolnišnih postelj. Predstavniki kliničnega centra so novinarjem sporočili tudi, da se v njem povprečno zdravi 10 odstotkov pacientov iz drugih republik in avtonomnih pokrajin ter 10 odstotkov iz tujine. Med tujci se v centru zdaj zdravijo celo pacienti iz Kuvajta in Angole. V okviru kliničnega centra deluje tudi delovna organizacija za programiranje in projektiranje bolnišnic. Povedali so tudi, da to zdravstveno središče redno sodeluje z najvidnejšimi znanstvenimi ustanovami z vsega sveta. (jp)

Na sliki (telefoto AP) novinarji na ogledu kliničnega centra v Ljubljani.

NAPADI V ZVEZI S PREISKAVO O RIMSKEM SODSTVU?

ODLOČEN ODGOVOR VIŠJEGA SODNEGA SVETA

RIM — Polemike in notranji spori, ki pretresajo v zadnjih časih sodne kroge v Rimu, kjer so osredotočeni najbolj kočljivi procesi politične narave v zvezi s terorizmom in finančnimi škandali, so razširili svoj odmev celo do višjega sodnega sveta. Ta najvišji organ samostojnega nadzorstva nad sodnim ustrojem, ki mu predseduje sam predsednik republike Pertini, je bil v zadnjih dneh predmet napadov in natolcevanj, ki so toliko bolj sumljivi v trenutku, ko se je lotil razčiščevanja nejasnih odnosov na rimskem sodišču, katerih najznačilnejša posledica so (vsaj v očeh javnosti) «čudni» pravočasni pobegi raznih Crocianijev, Sindon in v zadnjih dneh še bratov Caltagirone.

Višji sodni svet je zato sklenil zaslišati sodnike, ki so se ukvarjali z «afero Caltagirone». Zaslševanja se bodo začela prihodnji teden, pred tem so pa že sprejeli na čelen sklep, da je primerno spet uveljaviti čl. 2 «zakona o jamstvih», ki omogoča premestitev sodnikov tudi proti njihovi volji, če bi višji sodni svet ugotovil, da ne dajejo dovolj jamstev za neodvisno in nepristransko opravljanje službe. In glej, prav istočasno se pojavijo natolcevanja, s prozornim namenom, da omajajo njegovo odločnost. Napad je bil posebno zloben: nekateri člani najvišjega organa sodstva naj bi bili povezani s terorističnimi krogi.

Na taka podla natolcevanja je včeraj višji sodni svet odgovoril z vso potrebno ostrostjo. V dolgem uradnem sporočilu ugotavlja, da se mora soočati s kritičnim obdobjem, ki sledi uboju bivšega podpredsednika Bacheleta, kar zahteva še trdnejšega dela. Zavzema se za posodobljenje pravnega ustroja v skladu z ustavo, ki ji potrjuje zvestobo in odločno zavrača vsako govorico o zvezah s sovražniki demokratičnega reda. Višji sodni svet izraža solidarnost vsem sodnim organom, posebno tistim, ki so najbolj izpostavljeni teroristični nevarnosti in potrjuje obvezo, da bo izvajal vse naloge, ki mu jih poverja ustava. (lv)